

ՀՀ ՕՐԵՆՔԸ ՁԵՆՔԻ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Գլխավոր տեղեկություն

Համար	ՀՕ-368-Ն
Տիպ	Օրենք
Ակտի տիպ	Պաշտոնական հնկորպորացիա (24.05.2025-մինչ օրս)
Կարգավիճակ	Գործում է
Սկզբնաղբյուր	Միասնական կայք 2022.10.17-2022.10.30 Պաշտոնական հրապարակման օրը 27.10.2022
Ընդունող մարմին	ՀՀ Ազգային ժողով
Ընդունման ամսաթիվ	05.10.2022
Ստորագրող մարմին	ՀՀ Նախագահ
Ստորագրման ամսաթիվ	26.10.2022
Ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվ	01.06.2023

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

Օ Ր Ե Ն Ք Ը

Ընդունված է 2022 թվականի հոկտեմբերի 5-ին

ՉԵՆՔԻ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԱՎՈՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

Սույն օրենքն ուղղված է մարդու կյանքի, առողջության և սեփականության պաշտպանությանը, հասարակական անվտանգության ապահովմանը, զենքի ապօրինի շրջանառության և հանցավորության դեմ պայքարի ուղղությամբ միջազգային համագործակցության ամրապնդմանը:

ԳԼՈՒԽ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

1. Սույն օրենքը կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքացիական, ծառայողական և ձեռքի մարտական հրաձգային զենքի շրջանառությունը և դրա հետ կապված հարաբերությունները:

2. Սույն օրենքի դրույթները տարածվում են նաև զենքի փամփուլշտների և հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի շրջանառության վրա:

(1-ին հոդվածը լրաց. 13.07.23 ՀՕ-268-Ն)

(13.07.23 ՀՕ-268-Ն օրենքն ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 2. Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները.

1) **ռազմական նշանակության արտադրանք**՝ զենք, ռազմամթերք, ռազմական տեխնիկա, ռազմական նշանակության գույք, ռազմական աշխատանքներ և ծառայություններ, ռազմակրթական, ռազմատեխնիկական կամ ռազմակիրառական գիտական կամ ռազմական նշանակության համար կիրառվող տեղեկատվություն և մտավոր գործունեության արդյունքներ, ներառյալ դրանց նկատմամբ բացառիկ իրավունքները (մտավոր սեփականություն):

2) **զենք**՝ սարք կամ առարկա, որը նախատեսված է կենդանի կամ այլ նշանակետ խոցելու, վնասազերծելու կամ ազդանշան արձակելու համար: Չենք չեն համարվում արտաքին տեսքով կամ կառուցվածքով զենքին նմանվող առարկաները, սարքերը կամ գործիքները, որոնք ունեն արտադրական, կենցաղային, տնտեսական, ուսումնական, մշակութային և դեկորատիվ նշանակություն:

3) **հրազեն**՝ վառողի կամ այլ լիցքի էներգիայի հաշվին (ուղղորդված շարժում ստացած նետվող առարկայի միջոցով) տարածության վրա գտնվող կենդանի կամ այլ նշանակետի մեխանիկական խոցման համար նախատեսված հրաձգային զենք, որի հիմնական բաղկացուցիչ մասերն են փողը, իրանը, փողատուփը, թմբուկը, հարվածային մեխանիզմը և փակադակը:

4) **ակոսափող հրազեն**՝ հրազեն, որն ունի միայն ակոսավոր անցուղով փող կամ փողեր:

5) **ոդորկափող հրազեն**՝ հրազեն, որն ունի ոդորկ անցուղով փող կամ փողեր, այդ թվում՝ 140 մմ-ից ոչ ավելի երկարություն ունեցող ակոսավոր մասով:

6) **սառը զենք**՝ կտրող, ծակող, ջարդող սարք, որը նախատեսված է մարդու մկանային ուժի օգնությամբ անմիջական շփման դեպքում կենդանի կամ այլ նշանակետ խոցելու և վնասազերծելու համար:

7) **նետողական զենք**՝ (ներառյալ աղեղներ՝ 27 կգ/ուժ-ից բարձր ձգողության ուժ ունեցող, և արբալետներ՝ 43 կգ/ուժ-ից բարձր ձգողության ուժ ունեցող) սարք, որը նախատեսված է մարդու մկանային ուժի կամ մեխանիկական սարքի օգնությամբ նպատակաուղղված շարժում ստացող՝ նետման համար հարմարեցված առարկաների (այսուհետ՝ նետվող հարմարանք) միջոցով հեռավորության վրա գտնվող կենդանի կամ այլ նշանակետ խոցելու և վնասազերծելու համար:

8) **օդաճնչիչ զենք**՝ սարք, որը նախատեսված է սեղմված օդի կամ գազային նյութի էներգիայի հաշվին նետվող հարմարանքին նպատակաուղղված շարժում հաղորդելու միջոցով կենդանի կամ այլ նշանակետ խոցելու և վնասազերծելու համար:

9) **ռազմամթերք**՝ նշանակետը խոցելու համար նախատեսված առարկաներ, սարքեր և նետվող հարմարանքներ, որոնք պարունակում են պայթուցիկ, նետողական, հրատեխնիկական, արտամղիչ լիցքեր, կամ դրանց համակցություն:

10) **փամփուլշտ**՝ զենքից կրակելու համար նախատեսված համասարք, որը պարկուճի միջոցով մեկ ամբողջության մեջ ներառում է բռնկվող միջոց (հրապատիճ), նետողական լիցք (վառող) և նետվող հարմարանք (զնդակ, կոտորակ և այլն):

11) **զենքի շրջանառություն**՝ զենքի արտադրություն, առևտուր, վաճառք, հարդարում, նորոգում, փոխանցում, ձեռքբերում, հավաքածուների կազմում և դրանց ցուցադրում, հաշվառում, պահպանում, պահում, կրում, տեղափոխում (փոխադրում), օգտագործում, նվիրատվություն, ժառանգում, ոչնչացում, ներկրում Հայաստանի Հանրապետության տարածք և արտահանում Հայաստանի Հանրապետությունից (այսուհետ համապատասխանաբար՝ ներկրում և արտահանում), տարանցիկ փոխադրում և առևտրի միջնորդական գործունեություն:

12) **զենքի արտադրություն**՝ լիցենզիայի հիմքով՝ արտադրական գործընթացում զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի, փամփուշտների և ռազմամթերքի հետազոտություն, մշակում, նորոգում, փորձարկում, պատրաստում, հավաքում, ռազմամթերքի, փամփուշտների, պարկուճների, դրանց բաղադրիչ մասերի պատրաստում:

13) **զենքով պարզևատրում**՝ սույն օրենքով սահմանված անձանց կողմից օրենքով վերապահված իրենց լիազորությունների շրջանակում սահմանված կարգով տրվող խրախուսանքի տեսակ:

14) **զենքի պարագաներ**՝ զենքի կոթը, նշանոցը, պահեստատուփը, մաքրման հարմարանքները, բոցամարիչի և փողաբերանի արգելակի փողհատուցիչի տեսակները կամ այն լրասարքը, որը նախագծված կամ հարմարեցված է զենքը պահելու, տեղադրելու, փոխադրելու կամ զենքին կցելու, ամրացնելու միջոցով օպտիկական, գիշերային կամ ջերմատեսիլ սարքի միջոցով զենքի նշանառության հնարավորությունները բարելավելու համար: Չենքի պարագա է համարվում նաև զենքի ցանկացած այլ լրասարք, որը չի համարվում զենքի հիմնական բաղկացուցիչ մաս կամ չի փոխարինում դրան:

15) **զենք պահել**՝ զենքին տիրապետում զենք պահելու և կրելու թույլտվություն ունեցող ֆիզիկական անձի բնակության վայրում, զենք պահելու և օգտագործելու թույլտվություն ունեցող իրավաբանական անձի զենք պահելու գետնարանում զենքի հետ վարվելու անվտանգության կանոնների պահպանմամբ:

16) **զենք կրել**՝ պահելու համար նախատեսված տարածքից դուրս զենք տեղափոխել չհամարվող արարքը և զենքի տեղաշարժն անձի վրա ամրացված, կախված, պայուսակում կամ գրպանում դրված կամ ձեռքում բռնած վիճակում, իսկ նետողական զենքի դեպքում՝ նետման համար նախատեսված և դրա վրա տեղադրված նետվող հարմարանքով:

17) **զենք տեղափոխել (փոխադրել)**՝ պահելու համար նախատեսված տարածքից դուրս զենքի տեղաշարժը լիցքաթափված վիճակում, ապահովիչ դետալը փակ, առանձնացված կամ դատարկ (առանց փամփուշտի) պահեստատուփով, ծածկաշապիկով կամ պատյանով կամ տեղափոխման համար նախատեսված գործարանային այլ տարայով, նետողական զենքի դեպքում՝ փաթեթավորված և անձի վրա չամրացված վիճակում, իսկ նետվող հարմարանքը պետք է լինի առանձնացված:

18) **ուսումնական զենք**՝ ուսումնական նպատակների համար օգտագործվող սարք կամ առարկա, որը հնարավոր չէ վերանորոգելով դարձնել կենդանի կամ այլ նշանակետ խոցելու կամ վնասագործելու կամ ազդանշան արձակելու համար պիտանի: Ուսումնական զենք կարող է հանդիսանալ նաև մալած զենքը:

19) **զենքի նորոգում**՝ զենքի հիմնական մասերը կամ այլ դետալները փոխելու կամ վերանորոգելու միջոցով զենքն աշխատունակ դարձնելը, որի դեպքում զենքի մարտավարատեխնիկական բնութագրերը չեն փոխվում:

20) **զենքի հարդարում**՝ զենքի գեղարվեստական ձևավորում, որի դեպքում զենքի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը և մարտավարատեխնիկական բնութագրերը չեն փոխվում:

21) **զենքի հավաքածու**՝ ընտրված զենքերի ամբողջություն, որը կարող է ունենալ սիրողական, ճանաչողական, պատմական, գիտական, գեղարվեստական, մշակութային և տեղեկատվական նշանակություն:

22) **մալած զենք**՝ կրակելու համար ոչ պիտանի դարձրած զենք:

23) **գազային զենք**՝ տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին համապատասխան՝ արցունքաբեր կամ գրգռիչ նյութերով լիցքավորված փամփուշտներով ատրճանակի կամ ռևոլվերի նմանվող սարք, դրանց փամփուշտները կամ փչող (ցրող) սարք, որը նախատեսված է կենդանի նշանակետը ժամանակավորապես վնասագործելու համար:

24) **գազային փամփուշտ**՝ կրակելու համար նախատեսված համասարք, որը պարկուճի միջոցով մեկ ամբողջության մեջ ներառում է բռնկվող միջոցը (հրապատիճը), նետողական լիցքը, խցանը և Կառավարության սահմանած՝ օգտագործման թույլատրված արցունքաբեր կամ գրգռիչ նյութը, որը նախատեսված չէ մահ պատճառելու համար:

25) **լուսաձայնային փամփուշտ**՝ կրակելու համար նախատեսված համասարք, որը պարկուճի միջոցով մեկ ամբողջության մեջ ներառում է բռնկվող միջոցը (հրապատիճը) և լուսաձայնային գործողության լիցքը, որը նախատեսված չէ կենդանի կամ այլ նշանակետ խոցելու համար:

26) **ուսումնական փամփուշտ**՝ ուսումնական նպատակների համար օգտագործվող համասարք՝ բաղկացած պարկուճից և բռնկվող լիցքից նետվող առարկայից, որը պատրաստված է բևորիակի չափերին և կառուցվածքին համապատասխան, և որի պարկուճի մեջ բացակայում է նետողական լիցքը, կամ այն փոխարինված է նույն կշռով այլ՝ ոչ այրվող նյութով, իսկ բռնկվող միջոցը (հրապատիճը) վնասված (կրակված) է: Ուսումնական փամփուշտի պարկուճի վրա պետք է լինեն տարբերակիչ սեղմվածքներ:

27) **անզնդակ փամփուշտ**՝ միայն ուսումնական, վարժանքային կամ ազդանշանային կրակոցներ կատարելու նպատակով օգտագործվող համասարք, որը նախատեսված չէ

կենդանի կամ այլ նշանակետի խոցման համար, և որը պարկուճի միջոցով մեկ ամբողջության մեջ ներառում է բռնկվող միջոցը (հրապատիճը), նետողական լիցքը, և որի կազմի մեջ բացակայում է նետվող առարկան, կամ առկա է հեշտ ոչնչացվող կյուլթից (պոլիմերից, թղթից) փոխարինողը.

28) **պայթուցիկ կյուլթ**՝ արտաքին ազդեցության պայմաններում պայթելու ունակ քիմիական կյուլթ կամ կյուլթերի խառնուրդ.

29) **պայթեցման սարք**՝ հատուկ պատրաստված և որոշակի պայմաններում պայթելու ունակ ցանկացած սարք.

30) **ազդանշանային զենք**՝ սարք, որը նախատեսված է անզնդակ փամփուշտով լուսային, ծխային կամ ձայնային ազդանշան արձակելու համար.

31) **ազդանշանային փամփուշտ**՝ զենքից կրակելու համար նախատեսված համասարք, որը պարկուճի միջոցով մեկ ամբողջության մեջ ներառում է բռնկվող միջոցը (հրապատիճը), նետողական լիցքը և նետվող լիցքը՝ լուսային, ձայնային կամ ծխային ազդանշան տալու համար, որը նախատեսված չէ կենդանի կամ այլ նշանակետի խոցման համար.

32) **վառող**՝ տարբեր բաղադրամասերից բաղկացած պայթուցիկ խառնուրդ, որը կարող է այրվել ըստ իր շերտերի զուգահեռության՝ առանց արտաքին միջավայրից թթվածնի ներթափանցման: Վառողի՝ ըստ շերտերի զուգահեռության այրումը, որը չի վերածվում պայթյունի, այլ առաջ է բերում կայուն գազագոյացություն, հնարավորություն է տալիս կանոնավորելու գազագոյացման արագությունը.

33) **Էլեկտրահարող զենք**՝ տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին համապատասխան՝ ատրճանակի նմանվող սարք, կայծային պարպիչ և այլ կրովի սարք, որոնք նախատեսված են էլեկտրահարության միջոցով կենդանի նշանակետը ժամանակավորապես վնասազերծելու համար.

34) **սահմանափակ խոցելիությամբ (վնասվածքային) հրազեն**՝ կարճափող զենք և անփող զենք՝ նախատեսված վնասվածքային գործողության փամփուշտի, վառողի կամ այլ լիցքի էներգիայի հաշվին ուղղորդված շարժում ստացած արկի միջոցով տարածության վրա գտնվող կենդանի նշանակետի մեխանիկական խոցման՝ վնասազերծման համար.

35) **վնասվածքային գործողության փամփուշտ**՝ ողորկափող հրազենից կամ սահմանափակ խոցելիությամբ (վնասվածքային) հրազենից կրակելու համար նախատեսված համասարք, որը պարկուճի միջոցով մեկ ամբողջության մեջ ներառում է բռնկվող միջոցը (հրապատիճը), նետողական լիցքը և վնասվածքային գործողության նետվող առարկան.

36) **հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձինք**՝ կազմակերպություններ, որոնք օրենսդրությամբ սահմանված կարգով կատարում են զենք օգտագործելու կամ գործադրելու հետ կապված գործառույթներ.

37) **պետական ռազմականացված կազմակերպություններ**՝ Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարություն, Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի նախարարություն, Հայաստանի Հանրապետության ազգային անվտանգության ծառայություն, Հայաստանի Հանրապետության արտաքին հետախուզության ծառայություն, Հայաստանի Հանրապետության պետական պահպանության ծառայություն, Հայաստանի Հանրապետության արդարադատության նախարարության քրեակատարողական ծառայություն, Հայաստանի Հանրապետության պետական եկամուտների կոմիտեի հարկային և մաքսային մարմիններ, Հայաստանի Հանրապետության հակակոռուպցիոն կոմիտե, Հայաստանի Հանրապետության քննչական կոմիտե, Հայաստանի Հանրապետության դատախազություն, պետական սուրհանդակային ծառայություն.

38) **հանրապետական գնդակապարկուճային հաշվառման քարտադարան**՝ Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի լիազոր մարմնի կողմից վարվող՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում կատարված չբացահայտված հանցագործությունների դեպքի վայրերից վերցված (հայտնաբերված) ակոսափող հրազեններից կրակված պարկուճների, գնդակների և հետքեր ունեցող փամփուշտների, Հայաստանի Հանրապետության տարածքում շրջանառվող ակոսափող զենքի (մինչև 12,7 մմ տրամաչափի), ինչպես նաև առգրավված, հայտնաբերված, կամավոր հանձնված, կորած (հափշտակված) զենքերի ձգաբանական հետազոտման ենթարկված և նմուշառված գնդակների, պարկուճների հավաքածու, որտեղ հաշվառումն իրականացվում է բնօրինակներով և էլեկտրոնային եղանակով.

39) **քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների հաշվառման միասնական էլեկտրոնային շտեմարան**՝ Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի լիազոր մարմնի կողմից վարվող՝ շրջանառվող քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների հաշվառման էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգ.

40) **զենքի վերաբերյալ տեղեկությունների պետական կադաստր**՝ Հայաստանի Հանրապետությունում շրջանառվող քաղաքացիական և ծառայողական զենքի և դրանց փամփուշտների մոդելների ցանկի հրապարակային էլեկտրոնային տեղեկատվական համակարգ.

41) **համապատասխանության գնահատում**՝ սույն օրենքի իմաստով՝ հավատարմագրված և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նշանակված համապատասխանության գնահատման մարմնի կողմից համապատասխանության հավաստման գործունեության իրականացում, որի արդյունքով տեխնիկական կանոնակարգման օբյեկտ հանդիսացող քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, փամփուշտների և հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի համապատասխանության

գնահատման փաստաթղթի տրամադրմամբ հավաստվում է համապատասխանությունը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ (տեխնիկական կանոնակարգով) և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վավերացված Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերին համապատասխան ընդունված փաստաթղթերով սահմանված պահանջներին.

42) **համապատասխանության սերտիֆիկատ**՝ սույն օրենքի իմաստով՝ հավատարմագրված և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նշանակված համապատասխանության գնահատման մարմնի կողմից տրված համապատասխանության գնահատման փաստաթուղթ (համապատասխանության սերտիֆիկատ), որը հավաստում է արտադրանքի համապատասխանությունը Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ (տեխնիկական կանոնակարգով) և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վավերացված Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերին համապատասխան ընդունված փաստաթղթերով սահմանված պահանջներին.

43) **հրաձգարան**՝ իրավաբանական անձանց պատկանող շինություն, տարածք կամ հողատարածք (այսուհետ՝ տարածք), որը հարմարեցված է հրաձգության համար: Հրաձգարանները կարող են լինել բաց, կիսափակ և փակ:

(2-րդ հոդվածը լրաց. 23.12.22 ՀՕ-606-Ն, փոփ. 16.12.22 ՀՕ-475-Ն, 13.07.23 ՀՕ-268-Ն, խմբ. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն)

(13.07.23 ՀՕ-268-Ն օրենքն ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Գ Լ ՈՒ Խ 2

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆԻ ՇՐՋԱՆԱԿՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ԳՏԵՎՈՂ ՉԵՆՔԸ

Հոդված 3. Չենքի տեսակները

1. Չենքը, ըստ համապատասխան սուբյեկտների կողմից օգտագործման նպատակայնության, հիմնական չափանիշների և բնութագրող հատկանիշների, լինում է՝

- 1) քաղաքացիական զենք.
- 2) ծառայողական զենք.
- 3) ձեռքի մարտական հրաձգային զենք (այսուհետ՝ մարտական զենք):

2. Հայաստանի Հանրապետությունում շրջանառության մեջ գտնվող զենքը և ռազմամթերքը պետք է համապատասխանեն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վավերացված Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերին համապատասխան ընդունված փաստաթղթերով սահմանված պահանջներին:

Հոդված 4. Քաղաքացիական զենքը

1. Քաղաքացիական է համարվում այն զենքը, որը նախատեսված է քաղաքացիների ինքնապաշտպանության, սիրողական և սպորտային հրաձգության, որսորդության, սպորտային ու մշակութային միջոցառումների ընթացքում, ինչպես նաև օրենքով սահմանված այլ դեպքերում օգտագործելու համար: Քաղաքացիական զենքն իր կառուցվածքով պետք է բացառի կրակահերթով կրակելու հնարավորությունը:

2. Քաղաքացիական զենքի տեսակներն են՝

- 1) ողորկափող հրազեն.
- 2) համակցված հրազեն, այդ թվում՝ փոփոխվող, ներդրվող ակոսավոր փողով.
- 3) երկար ակոսափող հրազեն՝ 1500 մմ-ից ոչ ավելի երկարություն և 12.7 մմ-ից ոչ ավելի տրամաչափ ունեցող փողով.
- 4) օդաճնշիչ զենք՝ ոչ ավելի, քան 25 ջոուլ փողային էներգիայով.
- 5) գազային զենք.
- 6) ազդանշանային զենք.
- 7) սառը զենք.
- 8) էլեկտրահարող զենք.
- 9) նետողական զենք:

(4-րդ հոդվածը փոփ. 13.07.23 ՀՕ-268-Ն, փոփ., խմբ. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն)

(13.07.23 ՀՕ-268-Ն օրենքն ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 5. Ծառայողական զենքը

1. Ծառայողական է համարվում այն զենքը, որը նախատեսված է պետական մարմինների և կազմակերպությունների պաշտոնատար անձանց, պետական ռազմականացված կազմակերպություններում ծառայողների (ծառայածների) կամ հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց աշխատողների համար, որոնց օրենսդրությամբ թույլատրվում է կրել, պահել և օգտագործել այդ զենքը ինքնապաշտպանության կամ օրենքով նրանց վրա դրված՝ քաղաքացիների կյանքի, առողջության, սեփականության պաշտպանության, շրջակա միջավայրի, բնական

պաշարների, արժեքավոր և վտանգավոր բեռների, հատուկ թղթակցության պահպանության պարտականությունների կատարման համար:

2. Ծառայողական գեներ է մինչև 800 ջուլ փողային էներգիայով կարճ ակոսափող հրագենը, որի փամփուլշտները տարբերվում են մարտական գենքի փամփուլշտներից, և իր կառուցվածքով զուրկ է կրակահերթով կրակելու հնարավորությունից:

3. Ծառայողական գենքի փամփուլշտի գնդակը չի կարող ունենալ կարծր նյութերից բաղկացած միջնաձող:

4. Օրենսդրության համաձայն՝ հատուկ պետական պաշտպանության ենթակա անձինք իրավունք ունեն ժամանակավոր օգտագործման համար ստանալու ծառայողական գենք՝ Կառավարության սահմանած կարգով:

5. Պետական ռազմականացված կազմակերպություններում 20 և ավելի տարի ծառայության ստաժ և առնվազն «մայր» կոչումով կամ դրան հավասարեցված դասային աստիճան ունեցող անձինք իրավունք ունեն գենքի ձեռքբերման թույլտվության առկայության դեպքում ձեռք բերելու մեկ միավոր ծառայողական գենք՝ պահելու և կրելու թույլտվությամբ: Զենքը ձեռք է բերվում սույն օրենքով սահմանված կարգով:

6. Հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց գենքը տրվում է պահելու և օգտագործելու, իսկ հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց աշխատողներին՝ ծառայողական պարտականությունների կատարման ժամանակ կրելու իրավունքով:

7. Հրածգարան գործարկելու լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց ծառայողական գենքը տրվում է պահելու և օգտագործելու իրավունքով:

8. Օրենքով նախատեսված դեպքերում այլ մարմինների ղեկավար աշխատողների և պետական հատուկ ծառայություն իրականացնող անձանց կողմից ծառայողական գենք օգտագործելու դեպքում այն տրվում է պահելու և կրելու իրավունքով:

9. Ծառայողական գենքի շրջանառության կարգը սահմանում է Կառավարությունը:
(5-րդ հոդվածը խմբ., փոփ. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն)

Հոդված 6. Մարտական գենքը

1. Մարտական է համարվում այն գենքը, որը նախատեսված է մարտական ու օպերատիվ-ծառայողական խնդիրների լուծման համար և, օրենսդրությանը համապատասխան, ընդունված է օգտագործել պետական ռազմականացված կազմակերպությունների սպառազինության մեջ, բացառությամբ քաղաքացիական և ծառայողական գենքի: Մարտական գենքը կարող է ունենալ կրակահերթով կրակելու հնարավորություն: Կրակահերթով կրակելու հնարավորություն ունեցող մարտական գենք կարող են ունենալ նաև Հայաստանի Հանրապետության քննչական կոմիտեի զինվորական քննչական գլխավոր վարչությունում ինքնավար պաշտոն զբաղեցնող անձինք՝ առանձնահատուկ ծառայողական խնդիրների լուծման համար:

2. Մարտական գենքի և դրա փամփուլշտների նոր տեսակները (նմուշները), որոնց կառուցվածքային չափանիշներն արդեն իսկ սպառազինության մեջ գտնվող նույնանման զինատեսակների համեմատությամբ չեն ավելացնում դրանց խոցելիության ուժը, պետական ռազմականացված կազմակերպությունների ղեկավարներն ընդունում են սպառազինման՝ Կառավարության սահմանած կարգով:

3. Մարտական գենքի շրջանառության կարգը սահմանում է Կառավարությունը:
(6-րդ հոդվածը խմբ., փոփ. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն)

Հոդված 7. Զենքի շրջանառության վրա տարածվող սահմանափակումները

1. Արգելվում է, որպես քաղաքացիական և ծառայողական գենք, շրջանառության մեջ մտցնել՝

1) 250 մմ-ից պակաս երկարություն ունեցող ակոսավոր փողով, 400 մմ-ից պակաս երկարություն ունեցող ողորկ փողով կամ փողային տուփով և փողով և 600 մմ-ից պակաս ընդհանուր երկարություն ունեցող երկարափող հրագեն, ինչպես նաև այնպիսի կառուցվածքով երկարափող հրագեն, որը թույլ է տալիս դրա երկարությունը կարճացնել 600 մմ-ից՝ առանց կրակ արձակելու ունակության կորստի:

2) ինքնաշեն գենք, իր ձևով և տեսքով այլ առարկաների նմանեցված գենք, կառուցվածքային փոփոխության ենթարկված ակոսափող և ողորկափող հրագեն՝ առանց կրակելու ունակության կորստի:

3) ակոսափող հրագենի փամփուլշտներով կրակելու համար հարմարեցված ողորկափող հրագեն:

4) ակոսափող հրագենի փամփուլշտների չափերին համապատասխան պատրաստված ողորկափող հրագեն:

5) գազային գենք կամ ազդանշանային գենք, որի կառուցվածքը հնարավորություն է տալիս կրակելու հրագենի փամփուլշտներ:

6) լախտեր, կռփագենք (կաստետներ), բումերանգներ և որպես գենք կիրառելու համար հարմարեցված հարվածող, ջարդող, մանրացնող և նետողական հատկություններով օժտված այլ առարկաներ, բացառությամբ սպորտային գործիքների:

7) զրահահար, հրկիզող, պայթուցիկ կամ լուսածիր գործողության գնդակով փամփուլշտներ:

8) տեխնիկական կանոնակարգով օգտագործման համար չթույլատրված նյարդակաթվածահարող, թունավոր և այլ ներգործող նյութերով լիցքավորված փամփուշտներ, մեխանիկական փոշեցրիչներ, ատրոզոլային սարքեր, մեկ մետրից ավել հեռավորության վրա գտնվող անձի առողջությանը միջին ծանրության վնաս պատճառելու ունակությամբ օժտված գազային զենք:

9) Կառավարության հաստատած [քրեագիտական պահանջներին](#) չհամապատասխանող տեխնիկական բնութագիր ունեցող զենք և ռազմամթերք:

10) զենք և այլ առարկաներ, որոնց խոցելու ունակությունը պայմանավորված է էլեկտրամագնիսական, լուսային, ջերմային, ենթաձայնային կամ ուլտրաձայնային ճառագայթման օգտագործմամբ:

11) սահմանափակ խոցելիությամբ (վնասվածքային) հրազեն և վնասվածքային գործողության փամփուշտ, բացառությամբ պետական ռազմականացված կազմակերպությունների:

12) 90 մմ-ից ավելի երկարության շեղբով կամ սայրով սառը զենք, որի շեղբը կամ սայրը դուրս է գալիս բռնակից հատուկ կոճակը կամ լծակը սեղմելու միջոցով կամ ծանրության ուժի կամ արագացված շարժման ազդեցությամբ և ինքնաբերաբար ամրակցվում, բացառությամբ մշակութային արժեք ունեցող, այդ թվում՝ պատմական նշանակություն ունեցող սառը զենքի, դրանց պատճենների և կրկնօրինակների:

2. Արգելվում է՝

1) 7.5 ջոկվ փողային էներգիայից ավելի էներգիայով և 4.5 մմ տրամաչափը գերազանցող օդաճնշիչ զենք, սառը և նետողական զենք օգտագործելի սպորտային օբյեկտներից և հրաձգարաններից դուրս, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ դրանք կարող են օգտագործվել նաև գիտահետազոտական կամ կանխարգելիչ աշխատանքներ կատարելու նպատակով կենդանիներին ներարկելու համար:

2) քաղաքացիական և ծառայողական զենքի վրա անադմուկ հրաձգության նպատակով կառուցված կամ արտադրված հարմարանքներ տեղադրելը:

3) զենք ուղարկել կամ առաքել փոստով կամ ուղեբեռով:

4) հավաքների կամ հանրային միջոցառումների մասնակցելիս քաղաքացիների կողմից զենք կրելը կամ տեղափոխելը (փոխադրելը):

5) քաղաքացիական զենք (բացառությամբ գազային զենքի) կրելը, բացառությամբ սիրողական և սպորտային հրաձգությամբ, որսորդությամբ զբաղվելու և մշակութային միջոցառումներին մասնակցելու ընթացքում:

6) տեխնիկական կանոնակարգով օգտագործման համար արգելված՝ թունավոր նյութերով լիցքավորված ատրճանակների (ռևոլվերների) նմանվող սարքերի և դրանց փամփուշտների, ատրճանակների նմանվող սարքերի, կայծային պարպիչների և այլ կրովի էլեկտրահարող սարքերի շրջանառությունը:

7) էլեկտրահարող զենք հանդիսացող ատրճանակի նմանվող՝ հեռահար կամ լարի միջոցով էներգիա փոխանցող տայգերի ձեռքբերումը, բացառությամբ պետական ռազմականացված կառույցների:

7.1) անչափահասների կողմից մեխանիկական փոշեցրիչների, ատրոզոլային և այլ սարքերի, որոնք լիցքավորված են արցունքաբեր կամ գրգռիչ նյութերով, էլեկտրահարող զենքերի ու կայծային պարպիչների շրջանառությունը:

8) Հայաստանի Հանրապետության տարածքում շրջանառության համար ներկայացված՝ տեխնիկական կանոնակարգին չհամապատասխանող զենք, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասեր և փամփուշտներ վաճառելը, փոխանցելը և ձեռք բերելը:

9) շրջանառության մեջ դնել զենք, որի խոցելու ունակությունը պայմանավորված է ռադիոակտիվ ճառագայթների, քիմիական և կենսաբանական գործոնների օգտագործմամբ:

10) ինքնապաշտպանության նպատակով քաղաքացիների կողմից սառը զենք կրելը:

11) ողորկափող հրազեն օգտագործելը բնակավայրերում, բնակավայրերից, մայրուղիներից, միջպետական և միջհամայնքային նշանակության ճանապարհներից 500 մետր, իսկ ակոսափող հրազեն՝ 3000 մետր հեռավորությունից մոտ տարածքում, բացառությամբ հրաձգարանների:

**(7-րդ հոդվածը փոփ. 13.07.23 ՀՕ-268-Ն, խմբ., փոփ., լրաց. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն)
(13.07.23 ՀՕ-268-Ն օրենքն ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)**

Հոդված 8. Զաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների համապատասխանության գնահատումը

1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում արտադրվող և ներկրվող քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների բոլոր մոդելները ենթակա են պարտադիր համապատասխանության գնահատման՝ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

2. Ներկրված քաղաքացիական և ծառայողական զենքը, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը և փամփուշտները ներկրվելուց հետո ենթակա են պահեստավորման և համապատասխանության գնահատման:

3. Համապատասխանության գնահատում չի պահանջվում ներկրվող հետևյալ զենքերի դեպքում:

1) ցուցահանդեսների ժամանակ օտարերկրյա մասնակցի կողմից ցուցադրման նպատակով ներկրվելու ժամանակ, եթե առկա է ցուցահանդեսի անցկացման պատասխանատու իրավաբանական անձի հրավերը կամ նրա հետ կնքված պայմանագիրը, ինչպես նաև սպորտային միջոցառման կամ որսի մասնակցելու նպատակով օտարերկրյա քաղաքացիների կողմից ներկրվող զենքերի համար, եթե առկա է հրավերը կամ պայմանագիրը:

2) քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց կողմից արտադրական նպատակների համար ներկրվող քաղաքացիական և ծառայողական զենքի եզակի նմուշների, ձևերի և մոդելների դեպքում:

3) Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերի համաձայն ներկրվող կամ տարանցիկ փոխադրվող զենքերի դեպքում:

4. Համապատասխանության սերտիֆիկատ չունեցող զենքը, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը և փամփուշտները ենթակա են առգրավվելու, վերցվելու և ոչնչացվելու՝ Կառավարության սահմանած [կարգով](#):

Հոդված 9. Չենքի վերաբերյալ տեղեկությունների պետական կադաստրը

1. Չենքի վերաբերյալ տեղեկությունների պետական կադաստրը (այսուհետ՝ կադաստր) Հայաստանի Հանրապետության տարածքում շրջանառության թույլատրված քաղաքացիական և ծառայողական զենքի և դրանց փամփուշտների վերաբերյալ համակարգված տեղեկությունների պաշտոնական հրապարակային ժողովածու է:

2. Կադաստրը հրապարակվում է քաղաքացիական և ծառայողական զենքի և դրանց փամփուշտների մոդելների ցանկի հիման վրա, որում ընդգրկված տվյալները մուտքագրվում են Կառավարության կողմից եռամսյակը մեկ հաստատվող կադաստր կամ հանվում են կադաստրից: Կադաստր չեն մուտքագրվում Հայաստանի Հանրապետությունում արտադրվող, ներկրվող և արտահանվող քաղաքացիական զենքի նմուշ օրինակների վերաբերյալ տվյալները:

3. Կադաստրը վարում է ստանդարտացման և չափազիտության ոլորտի լիազոր մարմինը՝ Կառավարության սահմանած [կարգով](#): Կադաստրում փոփոխություններ են արվում քաղաքացիական և ծառայողական զենքի և դրանց փամփուշտների մոդելների ցանկը հաստատելուց հետո՝ ոչ ուշ, քան երեք ամսվա ընթացքում, եթե այդ տվյալները ենթակա են կադաստր մուտքագրվելու կամ կադաստրից հանվելու:

(9-րդ հոդվածը լրաց., փոփ. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն)

Գ Լ ՈՒ Խ 3

ՉԵՆՔԻ ՇՐՋԱՆԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՂ ԼԻՑԵՆԶԻԱՆԵՐԸ ԵՎ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Հոդված 10. Լիցենզավորմանը ներկայացվող հիմնական պահանջները

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրությունը, առևտուրը, հարդարումը, հրաձգարանի գործարկումը, ռազմական նշանակության արտադրանքի արտադրությունը Հայաստանի Հանրապետության տարածքում ենթակա են լիցենզավորման:

2. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության և ռազմական նշանակության արտադրանքի արտադրության լիցենզիաները տալիս է Հայաստանի Հանրապետության բարձր տեխնոլոգիական արդյունաբերության նախարարությունը:

3. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի, հարդարման, հրաձգարանի գործարկման լիցենզիաները տալիս է ներքին գործերի բնագավառում պետական կառավարման լիազոր մարմինը:

4. Լիցենզիաները տրվում են անժամկետ:

5. Լիցենզավորվող կազմակերպություններում զենքի հետ առնչվող աշխատողների նկատմամբ կիրառվում են սույն օրենքով նախատեսված սահմանափակումները:

6. Լիցենզավորվող կազմակերպությունները պարտավոր են ապահովել օրենքով և համապատասխան լիցենզավորման կարգերով սահմանված՝ զենքի գետեղարաններին, պահոցներին, պահեստներին և առևտրի սրահներին ներկայացվող պահանջները:

7. Լիցենզիայի տրամադրման համար գանձվում է պետական տուրք՝ «Պետական տուրքի մասին» օրենքով սահմանված կարգով և չափով:

8. Լիցենզիա ստանալու դիմումը համապատասխան մարմինը քննարկում է դիմումն ստանալու օրվանից հաշված՝ 23 աշխատանքային օրվա ընթացքում: Անհրաժեշտության դեպքում նշված ժամկետը կարող է երկարաձգվել օրենքով սահմանված կարգով: Դիմումում նշվում են տեղեկություններ արտադրության, առևտրի, հարդարման ենթակա զենքի տեսակի, դրա արտադրության լիակատար անվտանգության, հաշվառման և պահպանության ապահովման ուղղությամբ ձեռնարկված միջոցառումների մասին: Դիմողը պարտավոր է ներկայացնել նաև իրավաբանական անձի հիմնադրմանը և գրանցմանը վերաբերող, քաղաքացու անձը հաստատող և օրենքով նախատեսված այլ փաստաթղթեր:

9. Լիցենզիան մերժելու հիմքերն են՝

1) դիմողի կողմից անհրաժեշտ տեղեկություններ չներկայացնելը կամ ոչ ճիշտ տեղեկություններ ներկայացնելը, եթե հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ

թերությունները չեն վերացվել:

2) գենքի արտադրության անվտանգության, հաշվառման և պահպանության ապահովման անհնարիությունը կամ այդ պայմանները չապահովելը:

3) օրենքով նախատեսված այլ հիմքեր:

10. Լիցենզիա ստանալու դիմումը մերժելու դեպքում համապատասխան մարմինը պարտավոր է այդ մասին գրավոր տեղեկացնել դիմողին՝ նշելով մերժման հիմքը: Լիցենզիա ստանալու դիմումը մերժելու որոշումը, ինչպես նաև դիմումի քննարկման ժամկետների խախտումները դիմումատուն կարող է բողոքարկել օրենքով սահմանված կարգով:

11. Սույն օրենքով նախատեսված լիցենզիաների պարտադիր պահանջների և պայմանների պահպանման նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է լիցենզիա տրամադրող պետական մարմինը:

(10-րդ հոդվածը փոփ. 16.12.22 ՀՕ-475-Ն, լրաց. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն)

Հոդված 11. Թույլտվությունների և ներկայացվող հիմնական պահանջները

1. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց՝ քաղաքացիական և ծառայողական գենքի համապատասխան թույլտվությունները տալիս է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը:

2. Իրավաբանական անձանց տրվող թույլտվություններն են՝

1) քաղաքացիական կամ ծառայողական գենք, հրագենի հիմնական բաղկացուցիչ մասեր, ձեռք բերելու թույլտվություններ՝ վեց ամիս գործողության ժամկետով:

2) քաղաքացիական կամ ծառայողական գենք, հրագենի հիմնական բաղկացուցիչ մասեր, փամփուլշտներ ներկրելու, արտահանելու, տարանցիկ փոխադրելու թույլտվություն՝ վեց ամիս գործողության ժամկետով:

3) քաղաքացիական կամ ծառայողական գենք պահելու և օգտագործելու թույլտվություն (այսուհետ՝ գենք պահելու և օգտագործելու թույլտվություն)՝ 10 տարի գործողության ժամկետով՝ յուրաքանչյուր անգամ 10 տարով երկարաձգելու իրավունքով:

4) գենքի հավաքածու կազմելու թույլտվություն՝ 10 տարի գործողության ժամկետով՝ յուրաքանչյուր անգամ 10 տարով երկարաձգելու իրավունքով:

5) գենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություն՝ վեց ամիս գործողության ժամկետով:

6) **(կեսն ուժը կորցրել է 18.04.25 ՀՕ-97-Ն)**

3. Ֆիզիկական անձանց տրվող թույլտվություններն են՝

1) քաղաքացիական կամ ծառայողական գենք կամ հրագենի հիմնական բաղկացուցիչ մասեր ձեռք բերելու թույլտվություններ՝ վեց ամիս գործողության ժամկետով:

2) գազային գենք պահելու և կրելու թույլտվություն՝ անժամկետ:

3) քաղաքացիական կամ ծառայողական գենք (բացառությամբ սառը և գազային գենքերի) պահելու և կրելու թույլտվություն (այսուհետ՝ գենք պահելու և կրելու թույլտվություն)՝ 10 տարի գործողության ժամկետով՝ յուրաքանչյուր անգամ 10 տարով երկարաձգելու իրավունքով:

3.1) հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց աշխատողների՝ գենք կրելու թույլտվություն՝ հինգ տարի գործողության ժամկետով՝ յուրաքանչյուր անգամ հինգ տարով երկարաձգելու իրավունքով:

4) գենքի հավաքածու կազմելու թույլտվություն՝ 10 տարի գործողության ժամկետով՝ յուրաքանչյուր անգամ 10 տարով երկարաձգելու իրավունքով:

5) գենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություն՝ վեց ամիս գործողության ժամկետով:

6) որպես պարզև ստացած գենքը պահելու և կրելու թույլտվություն՝ անժամկետ:

7) գենք, հրագենի հիմնական բաղկացուցիչ մասեր, փամփուլշտներ ներկրելու կամ արտահանելու թույլտվություն՝ վեց ամիս գործողության ժամկետով:

8) որպես պարզև ստացած և կրակոց արձակելու համար ոչ պիտանի դարձրած (մալած) գենքը ժառանգելու դեպքում՝ գենք պահելու թույլտվություն՝ անժամկետ:

4. Օտարերկրյա քաղաքացիներին տրվող թույլտվություններն են՝

1) քաղաքացիական գենք, հրագենի հիմնական բաղկացուցիչ մասեր և փամփուլշտներ ձեռք բերելու թույլտվություններ՝ հնգօրյա գործողության ժամկետով:

2) Հայաստանի Հանրապետությունից որպես պարզև տրված գենք արտահանելու թույլտվություն՝ երկու ամիս գործողության ժամկետով:

5. Սառը գենք ձեռք բերելու իրավունք ունի որսորդությամբ զբաղվող և գենք պահելու և կրելու կամ հավաքածու կազմելու թույլտվություն ունեցող քաղաքացին: Սառը գենք վաճառելու ժամանակ կազմակերպությունը գենքի անհատական տվյալները, գնման ամսաթիվը գրանցում է քաղաքացու՝ որսորդությամբ զբաղվելու իրավունքը հավաստող փաստաթղթում և հաստատում կազմակերպության կնիքով:

6. Չենք պահելու և կրելու կամ գենքի հավաքածու կազմելու թույլտվություն ունեցող քաղաքացին յուրաքանչյուր հինգ տարին մեկ պարտավոր է անցնել համապատասխան բժշկական հետազոտություն՝ գենքի տիրապետումը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների առկայության կամ բացակայության վերաբերյալ, որի արդյունքները տվյալ բժշկական կազմակերպության կողմից էլեկտրոնային եղանակով ինքնաշխատ փոխանցվում են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն: Ընթացիկ հետազոտությունների ընթացքում գենքի տիրապետումը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների առկայության վերաբերյալ տեղեկությունը բժշկական կազմակերպության կողմից էլեկտրոնային եղանակով ինքնաշխատ փոխանցվում է Հայաստանի Հանրապետության

նստիկանություն:

7. Թույլտվություն տրամադրելու կարգը և թույլտվության ձևը սահմանում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը:

8. Թույլտվություն տրամադրելու իրավունք ունեն նաև Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության տարածքային ստորաբաժանումները:

9. Թույլտվություն ստանալու համար իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձը դիմումը և անհրաժեշտ փաստաթղթերը ներկայացնում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն: Չենք ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալու դիմումը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունում քննարկվում է օրենքով նախատեսված փաստաթղթերը ներկայացվելուց հետո՝ 23 աշխատանքային օրվա ընթացքում, որի ընթացքում ստուգվում է նաև քաղաքացու բնակության վայրում գեների պահպանման պայմանների առկայությունը, իսկ գեներ պահելու և կրելու, պահելու և օգտագործելու, գեների հավաքածու կազմելու, գեների հավաքածու ցուցադրելու թույլտվությունները տրվում են հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

10. Թույլտվություն ստանալու դիմումում կամ կից փաստաթղթերում ոչ էական թերությունների (վրիպակների, ոչ իրավաբանական անճշտությունների, թվաբանական սխալների և նման այլ բացթողումների) առկայության, ինչպես նաև փաստաթղթերը թերի լինելու դեպքում Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը դրանք հայտնաբերելու պահից երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում առաջարկում է դիմումատուին հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում վերացնել թերությունները:

11. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների՝ գեներ ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալու համար անհրաժեշտ են հետևյալ փաստաթղթերը.

1) սահմանված ձևի դիմում.

2) **(կեսն ուժը կորցրել է 16.01.24 ՀՕ-34-Ն)**

3) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիությունը կամ անձը հաստատող փաստաթղթի պատճեն.

4) 3x4 սմ չափի երկու լուսանկար.

5) գեների տիրապետումը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների բացակայության մասին դիմողին տրվող բժշկական եզրակացությունը, եթե տվյալ պահին չունի գեներ պահելու և կրելու կամ գեների հավաքածու կազմելու թույլտվություն.

6) պետական տուրքի վճարման անդորրագիր (անդորրագրեր)՝ «Պետական տուրքի մասին» օրենքով սահմանված կարգով.

7) առաջին անգամ գեներ ձեռք բերելիս գեների հետ կապված և անվտանգության կանոնների իմացության տեսական և գործնական քննությունները հանձնելու համապատասխան փաստաթուղթ:

12. Սույն հոդվածով նախատեսված թույլտվությունների ժամկետները երկարաձգելու համար դիմումը ներկայացվում է դրանց գործողության ժամկետը լրանալուց մեկ ամիս առաջ:

13. Սույն հոդվածի 11-րդ մասի 1-ին, 3-րդ, 4-րդ և 6-րդ կետերով նշված փաստաթղթերը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն են ներկայացվում նաև թույլտվությունների ժամկետները երկարաձգելու կամ գեներ պահելու և կրելու գործող թույլտվություն ունենալու պայմաններում՝ նոր գեներ ձեռք բերելու, պահելու և կրելու թույլտվություններ ստանալու համար:

14. Թույլտվություն ստանալու դիմումը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը մերժում է, եթե՝

1) դիմողը ներկայացրել է ոչ ճիշտ տեղեկատվություն, կամ ներկայացված փաստաթղթերը ամբողջական չեն կամ ներկայացվել են անճշտություններով, և սահմանված ժամկետում դիմումատուն չի վերացրել նշված թերությունները.

2) դիմողը չի ապահովել գեներ պահելու անհրաժեշտ պայմանները.

3) առկա է սույն օրենքի 17-րդ հոդվածի 7-րդ մասով նախատեսված հիմքերից որևէ մեկը:

15. Թույլտվություն ստանալու կամ դրա գործողության ժամկետը երկարաձգելու դիմումը մերժելու դեպքում Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը պարտավոր է այդ մասին գրավոր տեղեկացնել դիմողին՝ նշելով մերժման հիմքը: Թույլտվություն ստանալու կամ դրա գործողության ժամկետը երկարաձգելու դիմումը մերժելու որոշումը կարող է բողոքարկվել օրենքով սահմանված կարգով:

16. Թույլտվություն ստացած անձի կողմից տվյալ թույլտվությունն ստանալու համար ներկայացված տեղեկությունների փոփոխության դեպքում թույլտվությունը վերաձևակերպվում, իսկ ոչ պիտանի դարձած կամ կորցրած թույլտվությունը վերականգնում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը դիմումը և թույլտվությունը վերաձևակերպելու կամ վերականգնելու համար հիմք հանդիսացող հանգամանքները հավաստող փաստաթղթերը ներկայացնելուց հետո՝ երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում: Թույլտվության վերաձևակերպումը կամ վերականգնումը կատարվում է առանց թույլտվության գործողության ժամկետի փոփոխության:

17. Թույլտվությունը հետագա օգտագործման համար ոչ պիտանի է համարվում, եթե թույլտվության վրա առկա գրառումներից որևէ մեկն անընթեռնելի է, թույլտվությունն ունի մեխանիկական կամ քիմիական վնասվածքներ, գունազրկվել է, վնասվել է լուսանկարը, կամ թույլտվությունը տրամադրած մարմնի կնիքի դրոշմվածքն աղավաղված է:

18. Իրավաբանական անձանց տրված՝ գեներ պահելու և օգտագործելու թույլտվությունը ենթադրում է տվյալ իրավաբանական անձի կողմից ձեռք բերված գեները պահելը, իր

գործունեության նպատակների համար՝ այն բաշխելը, հաշվառելը: Չենք պահելու և օգտագործելու թույլտվություն ստացած իրավաբանական անձը պատասխանատու է իր ձեռք բերած զենքի ամբողջականության և անվտանգության ապահովման համար:

19. Սույն հոդվածով նախատեսված թույլտվություններն ստանալու, դրանք երկարաձգելու, վերաձևակերպելու կամ վերականգնելու համար գանձվում է պետական տուրք՝ «Պետական տուրքի մասին» օրենքով սահմանված կարգով և չափով:

20. Սույն հոդվածի գործողությունը չի տարածվում Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարի հրամանով սպայական կազմի զինծառայողներին որպես պարգևատրում, ինչպես նաև զինվորական հանդերձանքի պարտադիր մաս կազմելու դեպքերում այլ զինծառայողների ժամանակավորապես դաշույնների (սպայական կազմի զինծառայողների մասով (այսուհետ՝ սպայական դաշույն)) տրման վրա:

(11-րդ հոդվածը լրաց., փոփ., խմբ. 13.07.23 ՀՕ-268-Ն, 16.01.24 ՀՕ-34-Ն, փոփ., լրաց. 18.04.25 ՀՕ-97-Ն)

(13.07.23 ՀՕ-268-Ն օրենքն ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 12. Լիցենզիաների գործողության դադարեցումը, կասեցումը և թույլտվություններն ուժը կորցրած ճանաչելը, զենքի նկատմամբ սեփականության իրավունքի դադարեցումը

1. Լիցենզիաների գործողությունը դադարեցվում, կասեցվում և թույլտվություններն ուժը կորցրած են ճանաչվում օրենքով սահմանված կարգով, եթե՝

1) ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձն իր ներկայացրած դիմումով կամովին հրաժարվել է լիցենզիայից կամ թույլտվությունից, կամ տվյալ իրավաբանական անձը լուծարվել է, կամ տվյալ զենքի սեփականատերը մահացել է.

2) ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձը մեկ տարվա ընթացքում ոչ պակաս, քան երկու անգամ խախտել է կամ չի կատարել սույն օրենքի կամ զենքի շրջանառությունը կանոնակարգող այլ իրավական ակտերի պահանջները կամ նախատեսված ժամկետում չի վերացրել համապատասխան խախտումները.

3) առաջացել են սույն օրենքով նախատեսված լիցենզիաներ կամ թույլտվություններ ստանալու իրավունքը բացառող հանգամանքներ.

4) ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձը կատարել է իր տնօրինության տակ գտնվող զենքի և դրա փամփուշտների այնպիսի կառուցվածքային փոփոխություններ, որոնց հետևանքով փոխվել են դրանց ձգաբանական կամ տեխնիկական բնութագրերը.

5) զենքով պարգևատրումը կատարվել է օրենքով նախատեսված պարգևատրման պայմանների խախտումով.

6) ֆիզիկական անձը հաշվառվել է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունում՝ կենցաղային ոլորտում պարբերաբար իրավախախտումներ թույլ տալու համար, կամ նրա նկատմամբ կիրառվել է «Ընտանեկան և կենցաղային բռնության կանխարգելման ու ընտանեկան և կենցաղային բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության մասին» օրենքով սահմանված նախազգուշացման, անհետաձգելի միջամտության կամ պաշտպանական որոշում.

7) ֆիզիկական անձը հաշվառվել է հոգեբուժական կամ թմրաբանական բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող բժշկական կազմակերպություններում կամ ձեռք բերել զենքի տիրապետումը խոչընդոտող հիվանդություններ և վիճակներ.

8) ֆիզիկական անձը չի անցել սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 6-րդ մասով նախատեսված բժշկական հետազոտությունը.

9) ֆիզիկական անձը մեկ տարվա ընթացքում երկու անգամ թույլ է տվել հասարակական կամ կառավարման սահմանված կարգի դեմ ոտնձգվող վարչական իրավախախտում.

10) ֆիզիկական անձը դատապարտվել է դիտավորյալ կամ զենքի օգտագործմամբ անզգուշությամբ կատարված հանցագործություն կատարելու համար, և դատավճիռը մտել է օրինական ուժի մեջ, կամ տվյալ անձի նկատմամբ քրեական հետապնդումը դադարեցվել է ոչ ռեաբիլիտացնող հիմքով:

2. Ֆիզիկական անձը զրկվում է զենքի համապատասխան թույլտվությունից՝ երկու տարի ժամկետով, իսկ իրավաբանական անձը զրկվում է համապատասխան լիցենզիայից և թույլտվությունից՝ երեք տարի ժամկետով, եթե օրենքով այլ բան նախատեսված չէ:

3. Եթե ֆիզիկական անձը զենք ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալուց հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում, զենք ձեռք չի բերում, ապա թույլտվությունը համարվում է ուժը կորցրած, և անձն իրավունք ունի օրենքով սահմանված ընթացակարգերով կրկին դիմելու Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ զենք ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալու համար:

4. Լիցենզիայի գործողության դադարեցման, կասեցման կամ թույլտվությունն ուժը կորցրած ճանաչելու մասին որոշմանը պետք է նախորդի տվյալ ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին լիցենզիա կամ թույլտվություն տված մարմնի կողմից արված նախնական գրավոր նախազգուշացումը, որում պարտադիր նշվում են, թե հատկապես ինչ իրավական նորմեր և կանոններ են խախտվել կամ չեն կատարվել, և խախտումների վերացման ժամկետը:

5. Լիցենզիայից կամ թույլտվությունից կամովին հրաժարվելու դեպքում այն կրկին ստանալու համար ժամկետներ չեն սահմանվում:

6. Սույն հոդվածի առաջին մասով նախատեսված դեպքերում զենքի նկատմամբ քաղաքացու սեփականության իրավունքը դադարեցվում է Հայաստանի Հանրապետության

Հոդված 13. Չենք և ռազմամթերք առգրավելը, վերցնելը, ոչնչացնելը

1. Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունն առգրավում, վերցնում է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տնօրինության տակ գտնվող զենքը հետևյալ դեպքերում՝

1) սույն օրենքով նախատեսված լիցենզիաների գործողությունը կասեցվել կամ դադարեցվել է, թույլտվությունները ճանաչվել են ուժը կորցրած, կամ վերոնշյալ լիցենզիաները կամ թույլտվությունները բացակայում են.

2) իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձինք խախտել են զենքի շրջանառության՝ սույն օրենքով կամ այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջները՝ մինչև օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վերջնական որոշում ընդունելը.

3) զենք տնօրինողների մոտ հայտնաբերվել են ինքնաշեն կամ ձևափոխված, ձգաբանական կամ տեխնիկական բնութագրերի խախտումներով զենք հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասեր կամ փամփուշտներ.

4) «Ընտանեկան և կենցաղային բռնության կանխարգելման ու ընտանեկան և կենցաղային բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության մասին» օրենքով սահմանված դեպքերում.

5) մահացել է զենքի սեփականատերը՝ մինչև ժառանգության կամ զենքը տնօրինելու հարցը լուծելը.

6) լուծարվել է իրավաբանական անձը.

7) օրենքով սահմանված այլ դեպքերում:

2. Չենքի մահացած սեփականատիրոջ կամ որպես պարզև տրված զենքը տնօրինող մահացած քաղաքացու զենքը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունն առգրավում, վերցնում է՝ մինչև ժառանգության կամ զենքը տնօրինելու հարցը լուծելը:

3. Շահագործման համար տեխնիկապես պիտանի, առգրավված, վերցված քաղաքացիական և ծառայողական զենքերը, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը, փամփուշտները կարող են իրացվել քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց միջոցով:

4 Որսի, ձկնորսության, շրջակա միջավայրի ու բնական պաշարների պահպանության նկատմամբ պետական հսկողություն իրականացնող մարմիններն առգրավված, վերցված զենքը փոխանցում են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն:

5. Առգրավված, վերցված, կամավոր հանձնված կամ գտնված զենքը կամ ռազմամթերքը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն է փոխանցվում Կառավարության սահմանած [կարգով](#):

6. Քրեական վարույթով իրեղեն ապացույց ճանաչված զենքը դատաքննության ավարտից հետո փոխանցվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ մինչև Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով վերջնական որոշում ընդունելը:

7. Եթե պետական ռազմականացված կազմակերպությունը տեխնիկապես ոչ պիտանի, ինքնաշեն կամ ձևափոխված, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության տարածքում շրջանառությունն արգելված զենքը չի ներառում զենքի հավաքածուում, ապա այն ենթակա է ոչնչացման:

8. Տեխնիկապես անսարք փամփուշտները, արցունքաբեր կամ գրգռիչ նյութերով լիցքավորված մեխանիկական փոշեցրիչները, աերոզոլային և այլ սարքերը սեփականատերը անհատույց փոխանցում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ սահմանված կարգով ոչնչացնելու համար:

9. Չենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի, փամփուշտների և ռազմամթերքի ոչնչացման [կարգը](#) սահմանում է Կառավարությունը:

(13-րդ հոդվածը լրաց., փոփ. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն, խմբ. 12.04.24 ՀՕ-178-Ն)

Գ Լ ՈՒ Խ 4

ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ԳՏԼՎՈՂ ՉԵՆՔ ՁԵՌՔ ԲԵՐԵԼՈՒ ԻՐԱՎՈՒՆԸ

Հոդված 14. Չենք ձեռք բերելու իրավունք ունեցող սուբյեկտները

1. Օրենքով սահմանված կարգով զենք ձեռք բերելու իրավունք ունեն՝

1) պետական ռազմականացված կազմակերպությունները.

2) պետական մարմինները և կազմակերպությունները՝ օրենքով սահմանված դեպքերում.

3) հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձինք.

4) քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, ռազմական նշանակության արտադրանքի արտադրությամբ, առևտրով զբաղվող իրավաբանական անձինք.

5) զենքի հավաքածու կազմելու և զենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություններ ունեցող ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք.

6) սպորտային հրաձգությամբ զբաղվող և հրաձգարան գործարկող կազմակերպությունները.

7) Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիները.

8) օտարերկրյա քաղաքացիները:

2. Ուսումնական հաստատություններին նախնական զինվորական պատրաստության նպատակով ուսումնական զենք և ուսումնական փամփուշտներ հատկացվում են Կառավարության սահմանած կարգով:

(14-րդ հոդվածը փոփ. 13.07.23 ՀՕ-268-Ն, փոփ., լրաց. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն)

(13.07.23 ՀՕ-268-Ն օրենքն ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 15. Չենքի շրջանառությունը պետական ռազմականացված կազմակերպություններում

(վերնագիրը խմբ. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն)

1. Պետական ռազմականացված կազմակերպություններում զենքի շրջանառության կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

(15-րդ հոդվածը խմբ. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն)

Հոդված 16. Հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց՝ զենք ձեռք բերելու իրավունքը

1. Հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձինք իրավունք ունեն ձեռք բերելու քաղաքացիական և ծառայողական զենք Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից թույլտվություն ստանալուց հետո:

2. Հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց կողմից օգտագործվող քաղաքացիական և ծառայողական զենքի տեսակը, ձևը, մոդելը և քանակը սահմանում է Կառավարությունը:

3. Չենք ձեռք բերելու օրվանից 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում զենքը պետք է գրանցվի և հաշվառվի Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունում: Գրանցման և հաշվառման ժամանակ զենքի ձեռքբերման օրինականությունը հաստատող փաստաթղթերի հիման վրա հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց տրվում է զենք պահելու և օգտագործելու թույլտվություն:

4. Կառավարության սահմանած կարգով՝ հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձինք իրավունք ունեն ժամանակավոր օգտագործման համար Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից ստանալու մարտական զենքի առանձին տեսակներ, օրենքով իրենց վրա դրված՝ զենքի, ռազմամթերքի, մարտական տեխնիկայի արտադրության և պահման, հատկապես վտանգավոր էկոլոգիական արտադրությունների օբյեկտների, շրջակա միջավայրի և բնական պաշարների, դրամական միջոցների և արժեքների պատրաստման և պահման, թանկարժեք մետաղների ու քարերի արդյունահանման, վերամշակման և պահման վայրերի, օտարերկրյա պետություններում Հայաստանի Հանրապետության դիվանագիտական ներկայացուցչությունների և հատկապես կարևոր այլ օբյեկտների պահպանության, հատկապես վտանգավոր բեռների, զենքի, ռազմամթերքի, մարտական տեխնիկայի, դրամական միջոցների ու արժեքների, պետական գաղտնիք պարունակող դիվանագիտական փոստի ու թղթակցության, պետական գաղտնիք հանդիսացող տեղեկություններ պարունակող բեռների տեղափոխման պարտականությունների կատարման նպատակով:

5. Կազմակերպություններին, որոնք, համաձայն գործող օրենսդրության, պարտավոր են պահպանել Հայաստանի Հանրապետության որսի և ձկան պաշարները, թույլատրվում է ձեռք բերել քաղաքացիական զենք:

6. Հատուկ կանոնադրական խնդիրներ իրականացնող իրավաբանական անձանց աշխատողներին զենքը տրվում է իրավաբանական անձի ղեկավարի գրավոր հրամանով, եթե այդ աշխատողներն անցել են հատուկ պատրաստություն (բացառությամբ պետական ռազմականացված կազմակերպություններում ծառայած և զենք պահելու և կրելու իրավունք ունեցած անձանց, որոնց ծառայությունը չի ավարտվել վաղաժամկետ, և ծառայությունից ազատվելուց հետո չի անցել հինգ տարի) և Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից ստացել զենք կրելու թույլտվություն: Նշված աշխատողների հատուկ պատրաստությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը՝ պայմանագրային հիմունքներով: Հատուկ պատրաստության ծրագիրը և ստուգարքներ անցկացնելու կարգը սահմանում է ներքին գործերի բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմինը:

(16-րդ հոդվածը փոփ. 01.03.23 ՀՕ-100-Ն, 16.12.22 ՀՕ-475-Ն, փոփ., լրաց. 13.07.23 ՀՕ-268-Ն, փոփ. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն)

(13.07.23 ՀՕ-268-Ն օրենքն ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 17. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների՝ զենք ձեռք բերելու իրավունքը

1. Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից զենք ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալուց հետո քաղաքացիական համակցված կամ ակոսափող հրազեն ձեռք բերելու իրավունք ունի Հայաստանի Հանրապետության 21 տարին լրացած քաղաքացին, իսկ քաղաքացիական այլ տեսակի զենք՝ 18 տարին լրացած քաղաքացին:

2. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացին (այսուհետ սույն հոդվածում՝ քաղաքացի) գենը ձեռք բերելու թույլտվության հիման վրա իրավունք ունի ձեռք բերելու քաղաքացիական գենը, իսկ գենքի հավաքածու կազմելու կամ ցուցադրելու համար նաև գենքի այլ տեսակներ՝ մալած վիճակում:

3. Քաղաքացուն թույլատրվում է ձեռք բերել առավելագույնը 10 միավոր քաղաքացիական գենը՝ պահելու և կրելու թույլտվությամբ, իսկ գազային գենը ձեռք բերելու, գենքի հավաքածու կազմելու համար առավելագույն քանակ նախատեսված չէ:

4. Քաղաքացու ձեռք բերած գենը ձեռքբերման օրվանից հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում ենթակա է հաշվառման Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունում:

5. Քաղաքացին գենը ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալու համար պարտավոր է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն ներկայացնել սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 11-րդ մասով սահմանված փաստաթղթերը:

6. Բացառությամբ սառը և նետողական գենքերի, առաջին անգամ գենը, այդ թվում՝ առաջին անգամ ակոսափող հրագեն ձեռք բերող քաղաքացին պարտավոր է Հայաստանի Հանրապետության ներքին գործերի բնագավառում պետական լիազոր մարմնի սահմանած [կարգով](#) հանձնել գենքի հետ կապված և անվտանգության կանոնների իմացության տեսական և գործնական քննություն: Գործնական քննությունից ազատվում են այն քաղաքացիները, որոնք ծառայում են կամ ծառայել են պետական ռազմականացված կազմակերպություններում, այդ թվում՝ պարտադիր ժամկետային զինվորական ծառայություն անցածները, կամ նրանք, ովքեր դիմելու պահին վերջին մեկ տարվա ընթացքում մասնակցել են Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության կազմակերպած վարժական հավաքներին և զինվորական վարժանքներին և ունեն կամ ունեցել են գենը կրելու իրավունք, և ծառայությունը չի ավարտվել վաղաժամկետ, իսկ պարտադիր ժամկետային ծառայության ավարտից հետո չի անցել հինգ տարի: Պետական մարմինների կողմից քննություն անցկացվելու դեպքում սահմանվում է պետական տուրք՝ «Պետական տուրքի մասին» օրենքով սահմանված չափով:

7. Չենք ձեռք բերելու թույլտվություն չի տրվում

1) գենքի տիրապետումը խոչընդոտող հիվանդություններ և վիճակներ ունեցող անձանց (հիվանդությունների և վիճակների [ցանկը](#) սահմանում է Կառավարությունը):

2) դիտավորյալ հանցագործություն կատարելու համար դատապարտված անձանց, որոնց դատվածությունն օրենքով սահմանված կարգով վերացված կամ մարված չէ:

3) Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքի 152-րդ, 308-313-րդ և 315-321-րդ հոդվածներով նախատեսված կամ հրազենի գործադրմամբ դիտավորյալ հանցագործություն կատարելու համար դատապարտված անձանց՝ անկախ դատվածությունը օրենքով սահմանված կարգով վերացված կամ մարված լինելու հանգամանքից:

4) հանցագործություն կատարելու համար պատիժ կրող անձանց, բացառությամբ անզգուշությամբ կատարված հանցագործության համար ազատությունից զրկելու հետ չկապված պատիժ կրող անձանց, եթե անձը չի դատապարտվել գենքի օգտագործմամբ անզգուշությամբ կատարված հանցագործության համար:

5) այն անձանց, որոնց նկատմամբ իրականացվում է քրեական հետապնդում դիտավորյալ կամ գենքի օգտագործմամբ անզգուշությամբ կատարված հանցագործություն կատարելու համար (մինչև ռեաբիլիտացնող հիմքով քրեական հետապնդումը դադարեցնելը կամ արդարացման դատավճիռն օրինական ուժի մեջ մտնելը):

6) դատարանի վճռով անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ ճանաչված անձանց:

7) գենքի շրջանառության կանոնները մեկ տարվա ընթացքում կրկնակի խախտած անձանց:

8) դիմելու պահին մեկ տարվա ընթացքում կրկնակի հասարակական կամ կառավարման սահմանված կարգի դեմ ոտնձգվող վարչական իրավախախտում կատարած անձանց:

9) Հայաստանի Հանրապետության բնակչության պետական ռեգիստրում չհաշվառված անձանց:

10) այն անձանց, որոնց նկատմամբ կիրառվել է «Ընտանեկան և կենցաղային բռնության կանխարգելման ու ընտանեկան և կենցաղային բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության մասին» օրենքով սահմանված նախազգուշացման, անհետաձգելի միջամտության կամ պաշտպանական որոշում:

11) սույն հոդվածի 6-րդ մասով սահմանված հավաստագիր չունեցող անձանց:

12) այն անձանց, որոնց վերաբերյալ առկա է Հայաստանի Հանրապետության անվտանգությանն սպառնալիք ներկայացնելու մասին հիմնավոր կասկած:

8. Տեխնիկական կանոնակարգին համապատասխան՝ մինչև 7.5 ջրով փողային էներգիայով օդաճնշիչ գենքը (այդ թվում՝ ռևոլվերները), դրանց փամփուշտները, մեխանիկական փոշեցրիչները, աերոզոլային և այլ սարքեր, որոնք լիցքավորված են արցունքաբեր կամ գրգռիչ նյութերով, էլեկտրահարող գենքը ու կայծային պարպիչները, ինչպես նաև կառուցվածքով գենքի նմանվող իրերը և գենքի պարագաները գրանցման և հաշվառման ենթակա չեն, և քաղաքացիներն իրավունք ունեն դրանք ձեռք բերելու առանց թույլտվության:

(17-րդ հոդվածը խմբ., լրաց., փոփ. 13.07.23 ՀՕ-268-Ն, լրաց., փոփ. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն, խմբ. 12.04.24 ՀՕ-178-Ն)

(13.07.23 ՀՕ-268-Ն օրենքն ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

**քաղաքացիների՝ քաղաքացիական զենք, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասեր, փամփուշտներ ձեռք բերելը, ներկրելը և արտահանելը
(վերնագիրը լրաց. 13.07.23 ՀՕ-268-Ն)**

1. Օտարերկրյա քաղաքացիները Հայաստանի Հանրապետությունում կարող են քաղաքացիական զենք, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասեր, փամփուշտներ ձեռք բերել ներքին գործերի բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի սահմանած կարգով՝ օտարերկրյա պետությունների դիվանագիտական ներկայացուցչությունների միջնորդության հիման վրա, պայմանով, որ զենքը ձեռք բերելու օրվանից հինգ օրվա ընթացքում արտահանվի Հայաստանի Հանրապետությունից:

2. Օտարերկրյա քաղաքացիների կողմից Հայաստանի Հանրապետությունից զենք արտահանելու ժամկետները, ներկրելու, արտահանելու և օգտագործելու կարգը խախտվելու դեպքում զենքն առգրավվում, վերցվում և հանձնվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության:

3. Օտարերկրյա քաղաքացիները կարող են զենքի ցուցահանդեսին, որսորդությանը կամ սպորտային միջոցառումներին մասնակցելու նպատակով ներկրել միայն քաղաքացիական զենք՝ որսորդական տնտեսություն վարող կազմակերպության հրավերի և այդ կազմակերպության հետ կնքված պայմանագրի, սպորտային միջոցառումներին մասնակցելու հրավերի և Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության թույլտվության առկայության դեպքում: Այդ զենքը Հայաստանի Հանրապետությունից արտահանվում է պայմանագրում կամ հրավերում նշված ժամկետում և համապատասխանության գնահատման չի ենթարկվում:

4. Օտարերկրյա քաղաքացիներին արգելվում է զենքի բոլոր տեսակների, ձևերի և մոդելների ներկրումը անձնական անվտանգության ապահովման, այլ անձանց կյանքի, առողջության և սեփականության պաշտպանության, բեռների ուղեկցման նպատակով, բացառությամբ եթե դրանք նախատեսված չեն Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերով: Բացառություն է կազմում նաև օտարերկրյա անվտանգության մարմինների և ներկայացուցիչների կողմից Հայաստանի Հանրապետություն պաշտոնական այցով ժամանած անձանց ուղեկցելը՝ վերջիններիս անվտանգությունը պահպանելու և պաշտպանելու նպատակով: Նրանց կողմից զենք ներկրելու, արտահանելու, կրելու և տեղափոխելու (փոխադրելու) [կարգը](#) սահմանում է Կառավարությունը:

(18-րդ հոդվածը փոփ. 16.12.22 ՀՕ-475-Ն, լրաց. 13.07.23 ՀՕ-268-Ն)

(13.07.23 ՀՕ-268-Ն օրենքն ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 19. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրությամբ, առևտրով զբաղվող իրավաբանական անձանց, լիցենզավորված հրաձգարանների, սպորտային կազմակերպությունների՝ զենք ձեռք բերելու իրավունքը

(վերնագիրը փոփ. 13.07.23 ՀՕ-268-Ն)

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության կամ առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք իրենց կանոնադրական խնդիրների իրականացման նպատակով իրավունք ունեն ձեռք բերելու քաղաքացիական և ծառայողական զենք՝ օրենքով սահմանված կարգով: Ձեռք բերված զենքը ենթակա է գրանցման և հաշվառման՝ օրենքով սահմանված կարգով:

2. Լիցենզավորված հրաձգարանները, սպորտային կազմակերպությունները կարող են ձեռք բերել քաղաքացիական և ծառայողական զենքեր, որոնք պետք է պահվեն նույն կազմակերպություններում և օգտագործվեն այդ կազմակերպությունների տարածքում:

3. (մասն ուժը կորցրել է 13.07.23 ՀՕ-268-Ն)

(19-րդ հոդվածը փոփ. 13.07.23 ՀՕ-268-Ն)

(13.07.23 ՀՕ-268-Ն օրենքն ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Գ Լ ՈՒ Խ 5

ՁԵՆՔԻ ՇՐՋԱՆԱԴՌՈՒԹՅՈՒՆՆ ԿՊԱՀՈՎՈՂ ԼԻՑԵՆԶԱՎՈՐՎՈՂ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 20. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրությունը

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների արտադրությունն իրականացվում է Կառավարության սահմանած [կարգով](#)՝ ապահովելով արտադրության անվտանգությունը, արտադրության ընթացքի նկատմամբ հսկողությունը և արտադրանքի համապատասխան որակը:

2. Արտադրված քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի յուրաքանչյուր միավոր պետք է ունենա անհատական համար, ներկայացվի համապատասխանության գնահատման և շրջանառվի Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ և Հայաստանի Հանրապետության վավերացրած միջազգային պայմանագրերին համապատասխան ընդունված փաստաթղթերով սահմանված պահանջներին համապատասխան և գնահատման մարմնի տված համապատասխանության գնահատման փաստաթղթով, հայերեն մակնշմամբ և համապատասխանության գնահատման նշանով:

Հոդված 21. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների ներկրումը և արտահանումը

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների ներկրումը և արտահանումը իրականացվում են սույն օրենքով և Կառավարության սահմանած կարգով:

2. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքը, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը և փամփուշտները ներկրվում և արտահանվում են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության թույլտվությամբ:

3. Ներկրվող քաղաքացիական և ծառայողական զենքը, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը և փամփուշտները ենթակա են համապատասխանության գնահատման:

4. Մաքսային հսկողության տակ գտնվող, համապատասխանության գնահատման ենթակա զենքի խմբաքանակում ներառված քաղաքացիական և ծառայողական զենքի յուրաքանչյուր տեսակից լիազոր մարմինը տալիս է մեկ միավոր զենք, մեկ միավոր հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մաս և հինգ փամփուշտ ներկրելու թույլտվություն՝ «Համապատասխանության գնահատման համար» նշումով: Համապատասխանության գնահատում անցնելու վերաբերյալ փաստաթուղթը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն ներկայացնելուց հետո տրվում է ամբողջ խմբաքանակը ներկրելու թույլտվություն:

5. Տեխնիկական կանոնակարգին համապատասխան՝ մինչև 7.5 ջոուլ փողային էներգիայով օդաճնշիչ զենքը (այդ թվում՝ ռևոլվերները), դրանց փամփուշտները, մեխանիկական փոշեցրիչները, անբողային և այլ սարքեր, որոնք լիցքավորված են արցունքաբեր կամ գրգռիչ նյութերով, էլեկտրահարող զենքը ու կայծային պարպիչները, ինչպես նաև կառուցվածքով զենքի նմանվող իրերը և զենքի պարագաները Հայաստանի Հանրապետություն ներկրվում, արտահանվում և շրջանառվում են ազատ:

6. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների ներկրումը և արտահանումը կարող են իրականացնել զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք, իսկ զենքի արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք իրավունք ունեն արտահանելու միայն սեփական արտադրության զենքերն ու փամփուշտները՝ օտարերկրյա պատվիրատուի հետ կնքած պայմանագրի հիման վրա:

7. Սպորտային կազմակերպություններն իրավունք ունեն սպորտային միջոցառումների և մարզումների ժամանակ օգտագործելու նպատակով ներկրելու և արտահանելու քաղաքացիական զենք և փամփուշտներ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից թույլտվություն ստանալուց հետո:

8. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք իրավունք ունեն արտադրական նպատակների համար ներկրել զենքի եզակի նմուշներ, ձևեր և մոդելներ, որոնց համար համապատասխանության գնահատում պարտադիր չէ:

9. Ֆիզիկական անձինք իրավունք ունեն ներկրելու տարեկան առավելագույնը երեք միավոր քաղաքացիական զենք:

10. Մշակութային արժեք ներկայացնող քաղաքացիական զենքի եզակի նմուշների ներկրումը և արտահանումը իրականացվում են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության թույլտվությամբ՝ սույն օրենքի պահանջներին համապատասխան:

11. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք իրավունք ունեն ներկրելու քաղաքացիական զենքի փամփուշտների համար նախատեսված հրապատիճ, վառող, գնդակ, պարկուճ և կոտորակ:

12. Որպես պարզև տրված զենքը ներկրվում և արտահանվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության թույլտվությամբ՝ օրենքով սահմանված կարգով:

13. Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերի համաձայն ներկրվող կամ տարանցիկ փոխադրվող զենքերի համար համապատասխանության գնահատում պարտադիր չէ:

(21-րդ հոդվածը փոփ. 13.07.23 ՀՕ-268-Ն, լրաց., փոփ. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն)

(13.07.23 ՀՕ-268-Ն օրենքն ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 22. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների առևտուրը

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի, փամփուշտների և դրա բաղկացուցիչ մասերի առևտուր կատարելու իրավունք ունեն քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք, որոնք պարտավոր են՝

1) ունենալ վաճառվող քաղաքացիական և ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի և փամփուշտների համապատասխանության սերտիֆիկատ, ակոսափող զենքի դեպքում՝ նաև գնդակապարկուճային հաշվառման մասին տեղեկանք.

2) պահանջել գնորդից ներկայացնել համապատասխան թույլտվությունը.

3) ապահովել ձեռք բերվող և վաճառվող զենքի գրանցումը և հաշվառումը և հաշվառման փաստաթղթերի պահպանությունը 10 տարի ժամկետով.

4) ներքին գործերի բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի սահմանած կարգով ամենամյա տեղեկություններ ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ վաճառված քաղաքացիական, ծառայողական զենքի, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի, փամփուշտների և դրանց բաղկացուցիչ մասերի և դրանք ձեռք բերող անձանց մասին:

5) գնորդին տրամադրել վաճառվող զենքի տվյալները, ակոսափող զենքի դեպքում նաև գնդակապարկուճային հաշվառման մասին տեղեկանքի պատճենը, Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից զենք պահելու և կրելու կամ պահելու և օգտագործելու թույլտվություն ստանալու նպատակով:

6) գնորդին վաճառված զենքը տրամադրել կամ վաճառել փամփուշտներ միայն Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության տրամադրած՝ տվյալ տեսակի զենք պահելու և կրելու կամ պահելու և օգտագործելու թույլտվության առկայության դեպքում, իսկ հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասեր վաճառել հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասեր ձեռք բերելու թույլտվության առկայության դեպքում:

7) ապահովել զենքի և ռազմամթերքի պատշաճ պահպանությունը և այն պահելու անվտանգությունը:

8) կոմիսիոն վաճառքի ընդունված և վերադարձված զենքերի վերաբերյալ երկօրյա ժամկետում գրավոր հայտնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն:

9) կենտրոնացված հաշվառում կատարելու նպատակով հանրապետական գնդակապարկուճային հաշվառման քարտադարան ներկայացնել ակոսափող քաղաքացիական և ծառայողական զենքը՝ ներքին գործերի բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի սահմանած կարգով:

2. Արգելվում են՝

1) քաղաքացիական զենք վաճառելը տվյալ տեսակի զենք ձեռք բերելու թույլտվություն չներկայացրած, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասեր վաճառելը՝ հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասեր ձեռք բերելու թույլտվություն չներկայացրած, փամփուշտներ վաճառելը՝ տվյալ տեսակի զենք պահելու և կրելու կամ պահելու և օգտագործելու թույլտվություն չներկայացրած իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց:

2) քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց միևնույն վաճառասրահում զենքի հետ կապ չունեցող այլ ապրանքների համատեղ վաճառք կատարելը, բացառությամբ սպորտային, որսորդական կամ ձկնորսական պատկանելության հարմարանքների, զենքի պահեստամասերի և սույն օրենքի 17-րդ հոդվածի 8-րդ մասով նախատեսված միջոցների:

3) տեխնիկական կանոնակարգի պահանջներին համապատասխան համապատասխանության գնահատման փաստաթուղթ, հայերեն մակնշում, անհատական համար չունեցող քաղաքացիական և ծառայողական զենք, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասեր և փամփուշտներ վաճառելը:

4) քաղաքացիական և ծառայողական զենքի վաճառքի կետերում, խանութ-սրահներում զենքի ցուցադրումն առանց ձգանք արգելափակող հատուկ գործարանային արտադրության կողպեքի:

5) մանրածախ առևտրի սրահներում 50 կիլոգրամից ավել վառոդ և 15 հազարից ավել փամփուշտ պահելը:

6) շահագործման համար տեխնիկապես ոչ պիտանի զենքեր վաճառելը:

3. Մինչև 7.5 ջոուլ փողային էներգիան չգերազանցող օդաճնշիչ զենքերը վաճառվում են առանց թույլտվության միայն քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող վաճառքի կետերում:

4. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի առևտրով զբաղվելու լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց դուստր կազմակերպությունները պարտավոր են նույն գործունեությամբ զբաղվելու համար սահմանված կարգով ձեռք բերել առանձին լիցենզիա:

5. Չենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք վաճառքի են ընդունում զենք ձեռք բերելու իրավունք ունեցող սուբյեկտների պատկանող քաղաքացիական և ծառայողական զենքը, հրազենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը և փամփուշտները:

(22-րդ հոդվածը խմբ., փոփ. 16.12.22 ՀՕ-475-Ն, լրաց., փոփ., խմբ. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն)

Հոդված 23. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի նորոգումը և հարդարումը

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենք նորոգելու իրավունք ունեն քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք, իսկ հարդարելու իրավունք ունեն քաղաքացիական և ծառայողական զենքի հարդարման լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք՝ ապահովելով զենքի հետ վարվելու անվտանգությունը, աշխատանքների ընթացքի նկատմամբ հսկողությունը, որակը, նորոգման կամ հարդարման հանձնված զենքի պահպանությունը:

2. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք կարող են զենքը նորոգել, այդ թվում՝ չաշխատող մասերը փոխելու կամ նորոգելու միջոցով այն դարձնել պիտանի, վերականգնել արտաքին տեսքը:

3. Կենտրոնացված հաշվառում կատարելու և ստուգողական կրակված գնդակներ ու պարկուճներ ստանալու նպատակով քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձը պարտավոր է նորոգումից հետո

հանրապետական գնդակապարկուճային հաշվառման քարտադարան ներկայացնել ակոսափող գեները:

4. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի հարդարման լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք կարող են զենքի տեխնիկական և քրեագիտական բնութագրերի պահպանմամբ կատարել գեղարվեստական ձևավորում՝ օգտագործելով թանկարժեք մետաղներ և քարեր: Անձնական զենքի հարդարման համար լիցենզիա չի պահանջվում:

Հոդված 24. Չենքի փոխանցումը և վաճառքը պետական ռազմականացված կազմակերպությունների կողմից

1. Պետական ռազմականացված կազմակերպություններն իրավունք ունեն իրենց սպառազինության մեջ գտնվող մարտական զենքը և դրա փամփուլտները փոխանցելու այլ պետական ռազմականացված կազմակերպությունների, իսկ քաղաքացիական և ծառայողական զենքը վաճառելու քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության կամ առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց:

2. Պետական ռազմականացված կազմակերպություններն իրենց սպառազինության մեջ գտնվող մարտական և ծառայողական զենքը, Կառավարության սահմանած [կարգով](#), իրավունք ունեն ժամանակավոր պահելու և կրելու նպատակով փոխանցելու պետական մարմինների այն պաշտոնատար անձանց, որոնց օրենքով թույլատրվում է զենք պահել և կրել՝ ձևակերպելով համապատասխան թույլտվություն՝ ներքին գործերի բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի սահմանած կարգով:

(24-րդ հոդվածը փոփ. 16.12.22 ՀՕ-475-Ն)

Գ Լ ՈՒ Խ 6

ՉԵՆՔԻ ՇՐՋԱՆԱՌՈՒԹՅՈՒՆ ԵՆ ԱՊԱՀՈՎՈՂ ԹՈՒՅԼՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՌՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 25. Քաղաքացիական և ծառայողական զենք և դրանց փամփուլտներ պահելը, կրելը և օգտագործելը

1. Քաղաքացիական և ծառայողական զենք և դրանց փամփուլտներ պահել թույլատրվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից զենք պահելու և կրելու կամ պահելու և օգտագործելու թույլտվություն ստացած ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով:

2. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց արգելվում է իրենց գտած կամ այլ անձանցից անօրինական եղանակով իրենց փոխանցված զենքին տիրապետելը կամ տնօրինելը: Նշված զենքն անհապաղ պետք է հանձնվի Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության մոտակա ստորաբաժանում:

3. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք պարտավոր են իրենց պատկանող զենքը պահել այնպիսի պայմաններում, որ ապահովվեն դրա պահպանությունը, անվտանգությունը, և բացառվի կողմնակի անձանց համար զենքի հասանելիությունը:

4. Չենքը պահելու [պայմաններին](#) և կրելու կարգին վերաբերող [պահանջները](#) սահմանում է Կառավարությունը:

5. Ֆիզիկական անձինք պարտավոր են իրենց զենքը կրել միայն օրենքով նախատեսված վայրերում և դեպքերում:

6. Արգելվում է քաղաքացիական զենք կրել որսահանդակներից դուրս որսորդությամբ զբաղվելու նպատակով:

7. Իրավաբանական անձինք պարտավոր են իրենց զենքը պահել և օգտագործել միայն օրենքով սահմանված կարգով:

8. Չենքի կորսվելու, հափշտակվելու դեպքերում զենքի սեփականատերը պարտավոր է անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան կորստյան (կորսվելու, հափշտակվելու) փաստի մասին տեղեկանալուց հետո՝ 24 ժամվա ընթացքում, այդ մասին հայտնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն:

9. Քաղաքացիական ողորկափող հրազենի փամփուլտների վերալիցքավորում և լիցքավորումն անձնական օգտագործման նպատակով կարող է կատարել զենքը տնօրինող զենք պահելու և կրելու թույլտվության առկայության դեպքում:

10. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի արտադրության, առևտրի, հրաձգարանի գործարկման լիցենզիաներ ունեցող իրավաբանական անձինք և սպորտային հրաձգության կազմակերպությունները Կառավարության սահմանած [կարգով](#) կարող են կատարել քաղաքացիական ակոսափող և ողորկափող հրազենի փամփուլտների վերալիցքավորում և լիցքավորում:

(25-րդ հոդվածը փոփ. 13.07.23 ՀՕ-268-Ն, լրաց. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն)

(13.07.23 [ՀՕ-268-Ն](#) օրենքն ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 26. Չենքի հավաքածու կազմելը

1. Իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք զենքի հավաքածու կարող են կազմել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության տված՝ զենքի հավաքածու կազմելու

թույլտվության հիման վրա: Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց գենքի հավաքածուում կարող են ներառվել ինքնապաշտպանական, սիրողական, որսորդության, սպորտային, ճանաչողական, պատմական, գիտական, գեղարվեստական, մշակութային և տեղեկատվական նշանակության գենքի տեսակները:

2. Պետական ռազմականացված կազմակերպությունները գենքի հավաքածու կազմում են առանց թույլտվության: Պետական ռազմականացված կազմակերպությունները գենքի հավաքածուում կարող են ներառել՝

- 1) քաղաքացիական գենք.
- 2) ծառայողական գենք.
- 3) մարտական գենք.

4) քրեական վարույթներով իրեղեն ապացույց ճանաչված (այդ թվում՝ ինքնաշեն, ապօրինի ձևափոխված կամ Հայաստանի Հանրապետության տարածքում շրջանառությունն արգելված) գենք՝ վերջնական դատական ակտի առկայության դեպքում.

5) արտադրական, ուսումնական գենք, փորձարկումների համար նախատեսված կամ նշված նպատակներով պատրաստված գենքի եզակի նմուշներ.

6) համապատասխանության գնահատում չանցած գենք.

7) սույն հոդվածի 2-րդ մասի 1-6-րդ կետերով նախատեսված գենքերի փամփուշտներ:

3. Չենքի հավաքածու կազմելու թույլտվություն ունեցող անձը պարտավոր է ապահովել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված գենքի պահման անվտանգության պայմանները:

4. Չենքի հավաքածու չեն համարվում և Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կողմից հաշվառման ենթակա չեն՝

1) գենքի և ռազմամթերքի նմանակները (մակետները), որոնցից կենդանի կամ այլ նշանակետ խոցելն անհնար է.

2) կառուցվածքով գենքին նմանվող իրերը:

5. Հավաքածուում ընդգրկված քաղաքացիական գենքը կարող է օգտագործվել նաև ինքնապաշտպանության, սիրողական և սպորտային հրաձգության, որսորդության, մշակութային միջոցառումների ընթացքում՝ այդ մասին նախապես գրավոր տեղեկացնելով Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը:

Հոդված 27. Չենքի հավաքածու ցուցադրելը

1. Իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք իրենց և այլ սեփականատերերի պատկանող գենքի հավաքածուի ցուցահանդեսները, ցուցահանդես-վաճառքները (այսուհետ՝ ցուցահանդես) կատարում են գենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվության հիման վրա:

2. Ցուցահանդես չի համարվում արտադրության վայրում արտադրողին կամ առևտրի սրահում մատակարարներին պատկանող գենքի ցուցադրումը:

3. Պետական ռազմականացված կազմակերպությունները գենքի գիտական, տեղեկատվական, ճանաչողական և քրեագիտական նշանակության հատուկ հավաքածուների ցուցահանդեսներ կազմակերպում են առանց թույլտվության:

4. Չենքի հավաքածու կազմելու թույլտվություն ունեցող իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք իրենց պատկանող գենքը կարող են ցուցադրել գենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություն ունեցող իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձանց միջոցով՝ նրանց հետ կնքած համապատասխան պայմանագրի հիման վրա: Ցուցահանդեսի անցկացման պատասխանատվությունը կրում է գենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություն ունեցող իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձը:

5. Չենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություն ունեցող իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք պարտավոր են՝

1) ապահովել ցուցասրահների, զետեղարանների անվտանգությունը, ցուցանմուշների պահպանությունը.

2) ապահովել ցուցանմուշների հաշվառումը.

3) Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն ներկայացնել ցուցադրման ենթակա գենքի համարային հաշվառման ցուցակները:

6. Չենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություն ունեցող իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արգելվում է՝

1) ցուցադրել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության չհաշվառած գենքը.

2) ցուցահանդեսում գենք ցուցադրել այլ առարկաների հետ համատեղ, բացառությամբ գենքի պահեստամասերի, արտադրության սարքերի և գործիքների, սպորտային, որսորդական ու ձկնորսական հարմարանքների, գենքի տեխնիկական սպասարկման և նորոգման առարկաների.

3) գենքը պահել ցուցահանդեսի ընթացքում գենք պահելու պայմաններին չհամապատասխանող զետեղարանում:

7. Չենքի հավաքածու կազմելու և գենքի հավաքածու ցուցադրելու կանոնները, վաճառքի, փոխանցելու, ձեռք բերելու, ցուցադրելու, պահելու և փոխադրելու կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

(27-րդ հոդվածը փոփ. 13.07.23 ՀՕ-268-Ն)

(13.07.23 ՀՕ-268-Ն օրենքն ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

ՁԵՆՔՈՎ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄԸ, ՎԱՃԱՌԸ, ՆՎԻՐԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՓՈԽԱՆՑՈՒՄԸ, ԺԱՌԱՆԳՈՒՄԸ

Հոդված 28. Ձենքով պարզևատրումը

1. Հայաստանի Հանրապետությունում գենքով պարզևատրելու իրավունք ունի Հայաստանի Հանրապետության վարչապետը (այսուհետ՝ վարչապետ):
2. Վարչապետն իրավունք ունի գենքով պարզևատրել Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա քաղաքացիներին՝ հիմք ընդունելով՝
 - 1) Հայաստանի Հանրապետության անկախության կայացման ու ամրացման, ինչպես նաև ժողովրդավարության զարգացման գործում ներդրած նշանակալի ավանդը.
 - 2) Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության, ռազմական շինարարության, ազգային անվտանգության, արտաքին հետախուզության, հասարակական կարգի և օրինականության պահպանության բնագավառներում ակնառու ծառայություններ մատուցած, զինված ուժերի կայացման գործում ներդրած ավանդի, երկարամյա օրինակելի և անբասիր ծառայության, ծառայողական պարտականությունները կամ հատուկ առաջադրանքները գերազանց կատարելու և Հայաստանի Հանրապետությանը մատուցած նշանակալի ու բացառիկ ծառայությունների համար:
3. Վարչապետը գենքով կարող է պարզևատրել 21 տարին լրացած անձանց:
4. Վարչապետը գենքով չի կարող պարզևատրել սույն օրենքի 17-րդ հոդվածի 7-րդ մասում նշված անձանց:
5. Վարչապետի կողմից գենքով պարզևատրվելու մասին միջնորդագիր ներկայացնում են պետական ռազմականացված կազմակերպությունների ղեկավարները:
6. Վարչապետն իրավունք ունի գենքով պարզևատրելու սեփական նախաձեռնությամբ՝ առանց միջնորդագրի:
7. Ձենքով պարզևատրելու համար նախատեսված փաստաթղթերը ներկայացվում են Հայաստանի Հանրապետության վարչապետի աշխատակազմ (այսուհետ՝ վարչապետի աշխատակազմ): Վարչապետի աշխատակազմ են ներկայացվում՝
 - 1) գենքով պարզևատրելու մասին միջնորդագիրը.
 - 2) գենքով պարզևատրելու հիմնավորումը.
 - 3) անձը հաստատող փաստաթղթի պատճենը.
 - 4) 3x4 սմ չափի երկու լուսանկար.
 - 5) գենքի տիրապետումը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների բացակայության մասին պարզևատրվողին տրված բժշկական եզրակացությունը.
 - 6) գենքի հետ կապված և անվտանգության կանոնների իմացության տեսական և գործնական քննությունները հանձնելու համապատասխան փաստաթուղթը.
 - 7) պետական պարզևատրի առկայության դեպքում՝ դրանց փաստաթղթերի պատճենները:
8. Վարչապետի կողմից գենքով պարզևատրվելու մասին ներկայացված միջնորդագրի վերաբերյալ դրական եզրակացության դեպքում Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն են ներկայացվում գենք ձեռք բերելու վերաբերյալ հայտը և սույն հոդվածի 7-րդ մասով նախատեսված փաստաթղթերը:
9. Ձենքով պարզևատրելու արարողության ընթացքում պարզևատրվողին է հանձնվում նաև վարչապետի որոշումը: Պարզևատրման արարողությունից հետո վարչապետի որոշումն ուղարկվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ գենքը պարզևատրվողի անվամբ հաշվառելու համար:
10. Վարչապետի կողմից պարզևատրվող գենքի վրա կարող են փորագրվել «Հայաստանի Հանրապետության վարչապետից» բառերը:
11. Պարզևատրված գենք է համարվում նաև օտարերկրյա պետությունների կամ դրանց կառավարությունների ղեկավարների կողմից պարզևատրման փաստաթղթերի հիման վրա Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներին տրված գենքը:
12. Օտարերկրյա պետությունում Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացուն գենքով պարզևատրելու դեպքում քաղաքացին պարտավոր է տվյալ գենքը Հայաստանի Հանրապետություն ներկրելուց հետո ներկայացնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ հաշվառման:
13. Քաղաքացին Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն է ներկայացնում՝
 - 1) պարզևատրման փաստաթղթերը.
 - 2) անձը հաստատող փաստաթղթի պատճենը.
 - 3) 3x4 սմ չափի երկու լուսանկար.
 - 4) գենքի տիրապետումը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների բացակայության մասին բժշկական եզրակացությունը.
 - 5) գենքի հետ կապված և անվտանգության կանոնների իմացության տեսական և գործնական քննությունները հանձնելու համապատասխան փաստաթուղթը:
14. Որպես պարզևատրված գենքը պարզևատրվողին է հանձնվում սեփականության իրավունքով՝ գենք պահելու և կրելու թույլտվությամբ՝ անժամկետ:
15. Օտարերկրյա պետությունում որպես պարզևատրում ստացած գենքի համար գենք պահելու և կրելու թույլտվություն չի տրվում՝
 - 1) սույն օրենքի 17-րդ հոդվածի 7-րդ մասում նշված անձանց.

2) սույն հոդվածի 13-րդ մասով նախատեսված փաստաթղթերը չներկայացրած անձանց:
16. Օտարերկրյա պետությունում որպես պարգևատրում ստացած գենքի համար գենք պահելու և կրելու թույլտվություն չստանալու դեպքում քաղաքացին իրավունք ունի՝

1) Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունից ստանալու որպես պարգևատրում ստացած գենք պահելու թույլտվություն՝ մալած վիճակում.

2) վաճառելու գենքը քաղաքացիական և ծառայողական գենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց.

3) նվիրելու գենքը պետական ռազմականացված կազմակերպություններին.

4) հանձնելու գենքը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ գենքը դիվանագիտական ներկայացուցչության միջոցով վերադարձնելու պարգևատրող պետությանը:

17. Որպես պարգև չի կարող տրվել այն գենքը, որը թույլ է տալիս կրակ արձակել կրակահերթով, ինչպես նաև այն գենքը, որի շրջանառությունն արգելված է Հայաստանի Հանրապետության տարածքում:

18. Վարչապետի կողմից գենքով պարգևատրվելու համար որպես պարգև տրվող գենքը ձեռք բերելու գործընթացը կատարում է ներքին գործերի բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմինը:

19. Պարգևատրելու նպատակով գենք ձեռք բերելու անհրաժեշտության դեպքում վարչապետի աշխատակազմի կողմից պարգևատրվելուց առնվազն մեկ ամիս առաջ ներքին գործերի բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմին է ներկայացվում հայտ՝ նշելով որպես պարգև տրվող գենքի տեսակը, մոդելը:

20. Ներքին գործերի բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմինը որպես պարգև տրվող գենքի մասին հայտն ստանալուց հետո՝ 10 աշխատանքային օրվա ընթացքում, ապահովում է գենքի փոխանցումը վարչապետի աշխատակազմ:

21. Որպես պարգև տրված գենքի սեփականատերը կամ ժառանգը գենքը չի կարող հանձնել այլ անձի տիրապետմանը, օգտագործմանը կամ տնօրինմանը, բացառությամբ քաղաքացիական և ծառայողական գենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց՝ վաճառելու նպատակով կամ պետական ռազմականացված կազմակերպություններին՝ նվիրելու նպատակով:

22. Որպես պարգև տրված գենքի ժառանգման դեպքում այն ժառանգին տրվում է պահելու թույլտվությամբ՝ մալելուց հետո, բացառությամբ եթե ժառանգը սույն օրենքով սահմանված կարգով ստացել է գենք պահելու և կրելու կամ գենքի հավաքածու կազմելու թույլտվություն:

23. Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարության համակարգի սպայական կազմի զինծառայողներին սպայական դաշույնով պարգևատրելու իրավունք ունի Հայաստանի Հանրապետության պաշտպանության նախարարը՝ «Հայաստանի Հանրապետության զինված ուժերի կարգապահական կանոնագիրը» օրենքով սահմանված կարգով:

(28-րդ հոդվածը լրաց. 23.12.22 ՀՕ-606-Ն, փոփ. 16.12.22 ՀՕ-475-Ն, լրաց. 13.07.23 ՀՕ-268-Ն, փոփ. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն)

(13.07.23 ՀՕ-268-Ն օրենքն ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 29. Քաղաքացիական և ծառայողական գենքի, հրագենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերի, փամփուշտների վաճառքը, նվիրումը, փոխանցումը և ժառանգումը

1. Սույն օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի 3-8-րդ կետերում նշված՝ գենք ձեռք բերելու իրավունք ունեցող սուբյեկտները կարող են վաճառել կամ նվիրել օրինական հիմքերով իրենց պատկանող քաղաքացիական և ծառայողական գենքը, հրագենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը և փամփուշտները քաղաքացիական և ծառայողական գենքի առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձանց, պետական ռազմականացված կազմակերպություններին՝ այդ մասին նախապես տեղեկացնելով գենքի հաշվառման վայրի Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը:

2. Ֆիզիկական անձինք իրավունք ունեն իրենց գենքը, հրագենի հիմնական բաղկացուցիչ մասերը և փամփուշտները վաճառելու կամ նվիրելու գենքի համապատասխան թույլտվություն ունեցող ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձին՝ նախապես այդ մասին տեղեկացնելով Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը: Չենքի վերահաշվառումն ու վերագրանցումը կատարվում են գենքի հաշվառման և գրանցման ընթացակարգով:

3. Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց պատկանող քաղաքացիական և ծառայողական գենքը կարող է փոխանցվել՝

1) Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ գենքը պահելու կամ փորձաքննության համար կամ ի տնօրինություն.

2) **(կեսն ուժը կորցրել է 13.07.23 ՀՕ-268-Ն)**

3) սերտիֆիկացման մարմիններին՝ համապատասխանության գնահատում անցկացնելու համար.

4) Հայաստանի Հանրապետության կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարության լիազորած մասնագետներին՝ պատմամշակութային և արվեստաբանական փորձաքննության համար.

5) սպորտային հրաձգությամբ զբաղվող կազմակերպություններին՝ հրաձգային

պարապմունքների ու մրցումների անցկացման ժամանակ.

6) մաքսային մարմիններին՝ ներկրվող կամ արտահանվող զենքը մաքսագերծելու համար.

7) զենք փոխադրողին՝ փոխադրելու համար:

4. Սույն հոդվածի 3-րդ մասում նշված սուբյեկտներին զենքը փոխանցվում է ներքին գործերի բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի սահմանած կարգով:

5. Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը զենք ձեռք բերելու, պահելու և կրելու, պահելու և օգտագործելու, զենքի հավաքածու կազմելու և զենքի հավաքածու ցուցադրելու թույլտվություն տալու յուրաքանչյուր դեպքի մասին անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան թույլտվությունը տալու օրվանից հաշված՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, համապատասխան տեղեկատվություն է ներկայացնում ֆիզիկական անձանց մահվան փաստը գրանցելու և հաշվառելու իրավասություն ունեցող լիազոր մարմին, իսկ վերջինս նույն անձանց մահվան փաստն արձանագրելու դեպքում այդ մասին անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում հայտնում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն, որն անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան այդ մասին տեղեկատվությունն ստանալու օրվանից 10 օրվա ընթացքում համապատասխան միջոցներ է ձեռնարկում զենքը ժամանակավոր առգրավելու, վերցնելու ուղղությամբ:

6. Քաղաքացիական զենքի ժառանգումն իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքի 1250-րդ հոդվածով սահմանված կարգով:

7. Ժառանգի կողմից զենքից, զենքի հավաքածուից կամովին հրաժարվելու դեպքում կամ անժառանգ զենք լինելու դեպքում զենքն անցնում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության տնօրինմանը:

8. Եթե զենքի, զենքի հավաքածուի ժառանգությունն ստանձնած ժառանգը ձեռք չի բերում զենքի համապատասխան թույլտվություն, ապա պարտավոր է այդ մասին անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան ժառանգությունն ստանալու օրվանից հաշված՝ յոթնօրյա ժամկետում, հայտնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ վերջինիս միջոցով համապատասխան զենքը կամ զենքի հավաքածուն տնօրինելու և ժառանգին փոխհատուցում տրամադրելու համար: Չենքը կամ զենքի հավաքածուն տնօրինելու գործընթացը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը կատարում է նաև այն դեպքում, երբ ժառանգությունն ստանձնած ժառանգը մերժում է ստանում համապատասխան թույլտվությունը տրամադրելու հարցում:

(29-րդ հոդվածը փոփ. 16.12.22 ՀՕ-475-Ն, 13.07.23 ՀՕ-268-Ն)

(13.07.23 ՀՕ-268-Ն օրենքն ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Գ Լ ՈՒ Խ 8

ՉԵՆՔԻ ԳՈՐԾԱԴՐՈՒՄԸ ԵՎ ՇՐՋԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՏԱՎՈՐ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅՈՒՆԸ

Հոդված 30. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների՝ զենք գործադրելու սահմանները և զենքի գործադրման մասին տեղեկացումը

1. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներն օրինական հիմքով իրենց պատկանող զենքը կարող են գործադրել իրենց կամ այլոց կյանքի, առողջության և սեփականության պաշտպանության համար միայն անհրաժեշտ պաշտպանության կամ ծայրահեղ անհրաժեշտության դեպքում: Չենքի գործադրմանը պետք է նախորդի այդ մասին այն անձին պարզորոշ նախազգուշացնելը, որի նկատմամբ գործադրվելու է զենքը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գործադրման ձգձգումը կարող է անմիջական վտանգի տակ դնել մարդկանց կյանքը, առողջությունը կամ սեփականությունը: Անհրաժեշտ պաշտպանության դեպքում զենք գործադրելը չպետք է վնաս պատճառի կողմնակի անձանց:

2. Արգելվում է զենք գործադրել հաշմանդամության կամ հղիության ակնհայտ նշաններ ունեցող անձանց և անչափահասների նկատմամբ, եթե վերջիններիս տարիքն ակնհայտ է կամ հայտնի է զենք գործադրողին, բացառությամբ նրանց՝ զինված կամ խմբակային հարձակման կամ զինված դիմադրության դեպքերի:

3. Չենքի գործադրման յուրաքանչյուր դեպքի մասին, որի հետևանքով մարդու կյանքին, առողջությանը կամ սեփականությանը վնաս է պատճառվել, զենք գործադրողը պարտավոր է անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան 24 ժամվա ընթացքում այդ մասին հայտնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն:

Հոդված 31. Չենքի հաշվառումը

1. Հայաստանի Հանրապետության տարածքում օրինական շրջանառության մեջ գտնվող յուրաքանչյուր միավոր ակոսափող հրազենից կատարվում է նախնական ստուգողական կրակոց՝ ձգաբանական արդյունքները հանրապետական գնդակապարկուճային հաշվառման քարտադարան ներկայացնելով, որի գործունեության կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

2. *(մասն ուժը կորցրել է 13.07.23 ՀՕ-268-Ն)*

3. Ակոսափող զենքը վաճառելու, նվիրելու, ժառանգելու դեպքում ստուգման նպատակով կրակելու համար այն ներկայացվում է փորձաքրեագիտական ստորաբաժանում՝ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության տված ուղեգրի համաձայն, որից հետո տրվում է համապատասխան տեղեկանք՝ զենքի հաշվառման վերաբերյալ:

4. Հայաստանի Հանրապետությունում շրջանառվող քաղաքացիական և ծառայողական բոլոր գեները ենթակա են հաշվառման Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունում քաղաքացիական և ծառայողական գեների հաշվառման միասնական էլեկտրոնային շտեմարանում և թղթային տարբերակով, որոնց կարգը սահմանում է Կառավարությունը:

5. Քաղաքացիական և ծառայողական գեների հաշվառման միասնական էլեկտրոնային շտեմարանում հաշվառվող տեղեկությունները անձնական տվյալներ են, որոնք մշակվում են առանց տվյալների սուբյեկտի համաձայնության՝ օրենքով սահմանված կարգով: Որպես սահմանափակ շրջանառության օբյեկտ՝ արգելվում է գեների հաշվառման վերաբերյալ տեղեկությունների տրամադրումը այլ անձի կամ այլ մարմինների, բացառությամբ՝

1) «Անձնական տվյալների պաշտպանության մասին» օրենքի 15-րդ հոդվածի 5-րդ մասով սահմանված դեպքերի:

2) քրեական հետապնդում իրականացնող մարմինների՝ Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքով սահմանված կարգով:

3) համայնքային ոստիկանության՝ սույն օրենքի 32-րդ հոդվածի 3-րդ մասով սահմանված գործառույթներն իրականացնելու նպատակով:

4) անչափահասների գործերով և ընտանեկան և կենցաղային բռնության կանխարգելման գործառույթ իրականացնող ոստիկանության ծառայողների՝ «Ընտանեկան և կենցաղային բռնության կանխարգելման ու ընտանեկան և կենցաղային բռնության ենթարկված անձանց պաշտպանության մասին» օրենքով սահմանված համապատասխան միջոցառումներ կատարելու նպատակով:

5) նոտարական մարմինների՝ նոտարական գործարքներ կատարելու նպատակով:

6) դատական մարմինների՝ դատաքննության անհրաժեշտությունից ելնելով:

7) լիազոր մարմնի ֆինանսական ծառայության՝ պետական տուրքերի վճարման մասով:

8) օպերատիվ-հետախուզական գործունեություն իրականացնող մարմինների՝ «Օպերատիվ-հետախուզական գործունեության մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

6. Քաղաքացիական և ծառայողական գեների հաշվառման միասնական էլեկտրոնային շտեմարանը մշտադիտարկման նպատակով այլ մարմինների չի տրամադրվում:

7. Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության պատասխանատու ծառայողը քաղաքացիական և ծառայողական գեների հաշվառման միասնական էլեկտրոնային շտեմարանում տվյալները սխալ, թերի կամ այլ խախտումներով մուտքագրելու համար ենթակա է պատասխանատվության «Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության կարգապահական կանոնագիրքը հաստատելու մասին» օրենքով սահմանված կարգով:

8. Չհաշվառված քաղաքացիական գեները քաղաքացու կողմից Հայաստանի Հանրապետության իրավապահ մարմիններին կամօվին ներկայացվելու դեպքում համապատասխան քրեադատավարական ընթացակարգով անցնելուց և վարույթ իրականացնող մարմնի կողմից քրեական վարույթը կարճելու վերաբերյալ որոշում կայացվելուց և օրենքով սահմանված կարգով գեներ ձեռք բերելու թույլտվություն ստանալուց հետո Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը գեները հաշվառում և տրամադրում է քաղաքացուն՝ համապատասխան թույլտվությամբ:

9. Անհատական համար և դրոշմ չունեցող, ինչպես նաև ինքնաշեն կամ ապօրինի ձևափոխված քաղաքացիական գեները հաշվառման ենթակա չեն և օրենքով սահմանված կարգով ենթակա են առգրավելու, վերցնելու և ոչնչացնելու:

10. Իրավաբանական անձը գեներ պահելու գետեղարանի գտնվելու վայրի հասցեն, իսկ քաղաքացին գեներ իր մշտական բնակության վայրից տեղափոխելիս, եթե գերազանցելու է 10 օրը, ապա տեղեկացնում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը՝ գետեղարանը կամ գեները նոր հասցեում հաշվառելու համար:

11. Իրավաբանական անձինք ապահովում են իրենց գեների և փամփուշտների հաշվառումը:

12. Տեխնիկական կանոնակարգին համապատասխան՝ մինչև 7.5 ջոուլ փողային էներգիայով օդաճշիչ գեները (այդ թվում՝ ռևոլվերները), դրանց փամփուշտները, մեխանիկական փոշեցրիչները, աերոզոլային և այլ սարքեր, որոնք լիցքավորված են արցունքաբեր կամ գրգռիչ նյութերով, էլեկտրահարող գեները ու կայծային պարպիչները, մինչև 27 կգ/ուժ (ներառյալ) ձգողության ուժ ունեցող աղեղները, մինչև 43 կգ/ուժ (ներառյալ) ձգողության ուժ ունեցող արբալետները, ինչպես նաև կառուցվածքով գեների նմանվող իրերը և գեների պարագաները հաշվառման ենթակա չեն, և դրանք վաճառելու իրավունք ունեն միայն քաղաքացիական և ծառայողական գեների առևտրի լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք:

(31-րդ հոդվածը փոփ. 13.07.23 ՀՕ-268-Ն, լրաց., խմբ., փոփ. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն, խմբ. 12.04.24 ՀՕ-178-Ն)

(13.07.23 ՀՕ-268-Ն օրենքն ունի եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ)

Հոդված 32. Վերահսկողությունը գեների շրջանառության նկատմամբ

1. Հայաստանի Հանրապետությունում քաղաքացիական և ծառայողական գեների շրջանառության նկատմամբ իր իրավասության սահմաններում վերահսկողություն է իրականացնում Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը:

2. Պետական ռազմականացված կազմակերպությունների սպառազինության մեջ գտնվող գեների շրջանառության նկատմամբ վերահսկողությունը կատարվում է Կառավարության

սահմանած կարգով:

3. Քաղաքացիական և ծառայողական զենքի շրջանառության վրա վերահսկողության լիազորություն ունեցող Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության համապատասխան ստորաբաժանումներն իրավասու են՝

1) անցկացնելու զենքի գննություն դրա արտադրության, ներկրման, արտահանման, առևտրի, պահման և ոչնչացման վայրերում.

2) կիսամյակը մեկ ստուգելու զենք և փամփուշտներ պահելու օբյեկտները.

3) տարին մեկ զենքի սեփականատեր-քաղաքացիների բնակության վայրում և իրավաբանական անձանց հաշվառման վայրում ստուգելու զենքի առկայությունը և այն պահելու պայմանները.

4) սահմանված կարգով անհատույց առգրավելու, վերցնելու և ոչնչացնելու Հայաստանի Հանրապետության տարածքում շրջանառությունն արգելված զենքը, բացառությամբ եթե պետական ռազմականացված կազմակերպությունն այն ցանկանում է ներառել իր հավաքածուում.

5) իրենց վերահսկողական գործառույթների իրականացման նպատակով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից պահանջելու ներկայացնել անհրաժեշտ փաստաթղթեր, գրավոր կամ բանավոր տեղեկություններ.

6) սահմանված կանոնների խախտումներ հայտնաբերելու դեպքում ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց տալու դրանց վերացման մասին պարտադիր կատարման ենթակա հանձնարարականներ.

7) հարուցելու վարչական վարույթ, կազմելու վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ արձանագրություններ.

8) ձեռնարկելու օրենսդրությամբ նախատեսված այլ միջոցներ:

4. Առգրավված, վերցված, կամավոր հանձնված և գտնված զենքի ու ռազմամթերքի ընդունման [կարգը](#) սահմանում է Կառավարությունը:

5. Քաղաքացին Հայաստանի Հանրապետությունից 180 օրից ավել բացակայելու դեպքում զենքն ի պահ է հանձնում Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության տարածքային ստորաբաժանմանը: Եթե Հայաստանի Հանրապետությունից բացակայելու դեպքում քաղաքացին զենքն ի պահ չի հանձնում Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությանը, կամ Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության համապատասխան պաշտոնատար անձին տևական ժամանակ անհասանելի են դառնում զենքի սեփականատեր-քաղաքացու բնակության վայրում զենքի առկայությունը և այն պահելու պայմաններն ստուգելը, ապա զենքը հաշվառվում է Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության ինֆորմացիոն կենտրոնում որպես վերահսկողությունից դուրս մնացած զենք: Վերահսկողությունից դուրս մնացած զենքը հաշվառելու և հաշվառումից հանելու [կարգը](#) սահմանում է Կառավարությունը:

6. Չենքն առգրավող, վերցնող մարմինը պարտավոր է այդ մասին տասնօրյա ժամկետում հայտնել Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն՝ որպես վերահսկողությունից դուրս մնացած զենք հաշվառումից հանելու համար:

Գ Լ ՈՒ Խ 9

ՀՐԱՁԳԱՐԱՆՆԵՐ

Հոդված 33. Հրաձգարանի գործարկումը

1. Հրաձգարան գործարկելու իրավունք ունեն հրաձգարան գործարկելու լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք: Հրաձգարան գործարկելու լիցենզիա ունեցող իրավաբանական անձինք պարտավոր են ապահովել անվտանգության պայմանները, անցագրային և ներօբյեկտային ռեժիմը, ինչպես նաև սույն օրենքով սահմանված այլ պահանջներ:

2. Հրաձգարանի շահագործումը թույլատրվում է սույն օրենքի պահանջներին և ներքին գործերի բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի սահմանած տեխնիկական անվտանգության նորմերին համապատասխան սարքավորելուց հետո:

3. Չենքի արտադրությամբ զբաղվող իրավաբանական անձը արտադրված զենքի փորձարկման հրաձգարանը շահագործում է սույն և այլ օրենքներով սահմանված տեխնիկական անվտանգության պայմաններին համապատասխան՝ զենքի արտադրության լիցենզիայի հիման վրա:

4. Հրաձգարանը պետք է տեղակայվի, կառուցվի և հագեցվի այնպես, որ դրա շահագործման ընթացքում ապահովվի հրաձգարանից օգտվողների և շրջակա միջավայրի անվտանգությունը, բացառվի չարտոնված անձանց և կենդանիների մուտքը կրակային տարածք:

5. Ակոսափող հրազենի համար նախատեսված բաց, կիսափակ և փակ հրաձգարանները պետք է սարքավորվեն անվտանգության կանոններին համապատասխան: Բաց հրաձգարանը պետք է ունենա նաև գնդակի արգելակման խոչընդոտներ: Բաց հրաձգարանի կրակագծից՝ կրակ բացելու ուղղությամբ մինչև բնակելի, պետական, հասարակական և արտադրական շինություններ պետք է լինի առնվազն 3000 մետր, իսկ կիսաբաց հրաձգարանների դեպքում հատակագծային սահմանից մինչև բնակավայր, բնակելի, պետական, հասարակական և արտադրական շինություններ՝ առնվազն 300 մետր հեռավորություն:

6. Ողորկափող հրազենով կրակելու համար նախատեսված հրաձգաստենդային

համալիրները պետք է ունենան պարագծով ցանկապատված անվտանգության գոտի և գտնվեն բնակելի, պետական, հասարակական և արտադրական շենքերից առնվազն 500 մետր հեռավորության վրա:

7. Այն հրաձգարանները, որոնք օգտագործում են միայն մինչև 7.5 ջուլ փողային էներգիա և 4.5 մմ տրամաչափը չգերազանցող օդաճնշիչ զենքեր, գործում են առանց հրաձգարան գործարկելու լիցենզիայի, սակայն իրենց գործունեության մասին պարտավոր են գրավոր տեղեկացնել ներքին գործերի բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմին:

8. Հրաձգարանները, որտեղ անցկացվում են սպորտային միջոցառումներ, պետք է կառուցվեն և սարքավորվեն համապատասխան միջազգային հավատարմագրված մարզական կազմակերպության պահանջներին համապատասխան:

9. Հրաձգարանում տեսանելի տեղում պետք է փակցվեն անվտանգության կանոնները, ներքին կանոնակարգը և հրաձգության համար պատասխանատու անձանց տվյալները:

10. Հրաձգարաններին ներկայացվող շենքային, տեխնիկական, տնտեսական, անվտանգության այլ [պահանջները](#) սահմանվում են ներքին գործերի բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմնի սահմանած կարգով:

11. Արգելվում է կառուցել, նախագծել բաց հրաձգարանի կրակագծից՝ կրակ բացելու ուղղությամբ մինչև բնակավայր, բնակելի, պետական, հասարակական և արտադրական շինություններ՝ առնվազն 3000 մետր, իսկ կիսաբաց հրաձգարանների դեպքում հատակագծային սահմանից մինչև բնակավայր, բնակելի, պետական, հասարակական և արտադրական շինություններ՝ առնվազն 300 մետր հեռավորությամբ: Հրաձգարանների վրայով քաղաքացիական ավիացիայի անվտանգ թռիչքների նորմերը սահմանում է քաղաքացիական ավիացիայի ոլորտում պետական կառավարման լիազոր մարմինը:

(33-րդ հոդվածը փոփ. 16.12.22 ՀՕ-475-Ն, խմբ., փոփ., լրաց. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն)

Հոդված 34. Հրաձգության հրահանգիչը

1. Հրաձգության հրահանգիչը հրաձգարանի տարածքում հրաձգության վարժանքներ, հրաձգության և տակտիկական պարապմունքներ, մրցումներ անցկացնող և հրաձգության հետ կապված այլ գործունեություն իրականացնող և վերահսկող անձ է, որին ներքին գործերի բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմինը տվել է հրաձգության հրահանգի որակավորում:

2. Հրաձգության հրահանգիչը պարտավոր է՝

1) վերահսկել հրաձգարանի տարածքի համապատասխանությունը զենք և ռազմամթերք օգտագործելու ու դրանց հետ վարվելու անվտանգության կանոնների պահանջներին.

2) տեղեկացված լինել շրջանառության մեջ գտնվող՝ սույն օրենքով նախատեսված զենքի տեսակներից ու դրանց համար նախատեսված ռազմամթերքից և դրանց օգտագործման հնարավորություններից.

3) վերահսկել հրաձգարանի տարածքում զենքի և ռազմամթերքի համապատասխանությունը դրանց օգտագործման նպատակներին.

4) վերահսկել հրաձգարանում զենքի և ռազմամթերքի նպատակային նշանակությամբ օգտագործումը.

5) դիտարկել և անհրաժեշտության դեպքում ուղղորդել զենքի հետ վարվելակերպը հրաձիգների կողմից.

6) վերահսկել զենքի և ռազմամթերքի օգտագործման և դրանց հետ վարվելու անվտանգության կանոնները.

7) անհրաժեշտ և անհետաձգելի միջոցներ ձեռնարկել դժբախտ պատահարների դեպքում.

8) կատարել համապատասխան իրավական ակտերով սահմանված այլ գործառնություններ:

3. Հրաձգության հրահանգիչն անհրաժեշտ որակավորում տրվում է քննություն հանձնած անձին: Քննության ընթացքում ստուգվում են սույն հոդվածի 2-րդ մասում նշված պարտականությունները կատարելիս հրաձգության հրահանգի գիտելիքներն ու ունակությունները:

4. Հրաձգության հրահանգիչի որակավորման գործողության ժամկետը հինգ տարի է և կարող է երկարաձգվել յուրաքանչյուր անգամ ևս հինգ տարով:

5. Հրաձգության հրահանգիչների համար քննություն հանձնելու [կարգը](#), հրաձգության հրահանգիչի որակավորման տրամադրման, որակավորումից զրկելու [դեպքերը և կարգը](#) սահմանում է ներքին գործերի բնագավառի պետական կառավարման լիազոր մարմինը:

(34-րդ հոդվածը փոփ. 16.12.22 ՀՕ-475-Ն, 16.01.24 ՀՕ-34-Ն)

Հոդված 35. Հրաձգարանում զենքի և ռազմամթերքի տրամադրումը և օգտագործումը

1. Հրաձգարանում զենք և փամփուշտ վարձակալությամբ տալու իրավունք ունի հրաձգարանի աշխատակիցը (այսուհետ՝ զենքը տվող (տված) անձ)՝ հրաձգարանի տարածքում ուսումնական, սիրողական, սպորտային վարժանքներ, հրաձգության և տակտիկական պարապմունքներ, մրցումներ անցկացնելու համար:

2. Հրաձգարանում զենքը և փամփուշտը տրվում են 16 տարին լրացած անձի (այսուհետ՝ զենքը ստացող (ստացած) անձ)՝ վերջինիս կողմից անձը հաստատող փաստաթուղթ ներկայացվելու դեպքում: Չենքն ստացող անձի անունը, հայրանունը, ազգանունը և անձնագրային տվյալները գրանցվում և հաշվառվում են զենքը տվող անձի կողմից վարվող

համապատասխան մատյանում:

3. Մինչև հրաձգարանում գեներ և փամփուշտ ստանալը գեները ստացող անձին հրաձգության հրահանգիչը պետք է հրահանգի ու ծանոթացնի գեների և փամփուշտի օգտագործման ու դրանց հետ վարվելու անվտանգության կանոններին և հրաձգարանի ներքին կարգապահական կանոններին: Հրահանգումն ու ծանոթացումը կատարվում են համապատասխան մատյանում կատարված անհրաժեշտ գրառման և գեներ ստացող անձի ստորագրության նշումով:

4. Հրաձգարանում գեները ստացած անձը պատասխանատվություն է կրում գեներ պահելու և կրելու, այն միայն սույն հոդվածում նշված նպատակային նշանակությամբ օգտագործելու, գեների և փամփուշտի հետ վարվելու անվտանգության կանոնները պահպանելու համար:

5. Տրված գեները թույլատրվում է օգտագործել միայն հրաձգարանում հրաձգության հրահանգչի անմիջական ներկայությամբ և վերահսկողությամբ:

6. Սույն հոդվածում նշված նպատակներով օգտագործվելուց հետո ստացված գեները և չօգտագործված ռազմամթերքը գեները ստացած անձի կողմից ենթակա են անհապաղ վերադարձման գեները տված անձին: Չենք ու չօգտագործված ռազմամթերքն ընդունած անձն անհրաժեշտ գրանցումներ է կատարում համապատասխան մատյանում դրանք ընդունելու մասին և հաստատում իր ստորագրությամբ: Չօգտագործված ռազմամթերքի համար վճարված գումարը ենթակա է վերադարձման գեները ստացած անձին:

7. Արգելվում է հրաձգարանին պատկանող գեները և ռազմամթերքը դուրս հանել հրաձգարանի տարածքից:

8. Հրաձգարանի տարածքում ուսումնական, սիրողական, սպորտային վարժանքներ, հրաձգության և տակտիկական պարապմունքներ, մրցումներ անցկացնելու համար քաղաքացիական ակոսափող կամ ողորկափող հրագեյ կարող է տրամադրվել նաև 14 տարին լրացած անձին, որն անձը կարող է օգտագործել հրաձգության հրահանգչի անմիջական ներկայության և վերահսկողության ներքո: Հրաձգարանի տարածքում գեներ պահելու և կրելու թույլտվություն ունեցող՝ երեխայի օրինական ներկայացուցիչը կարող է իր պատասխանատվությամբ և հրաձգության հրահանգչի թույլտվությամբ ու անմիջական վերահսկողությամբ անձնական հրագեյը և փամփուշտը տրամադրել 14 տարին լրացած երեխային՝ սույն հոդվածում նշված նպատակներով օգտագործելու համար:

9. Սույն հոդվածի կանոնների պահպանմամբ հրաձգարանում համապատասխան լիցենզիա ունեցող կամ օրինական հիմքով գեներ տիրապետող անձինք գեները կարող են տրամադրել նաև անհատույց օգտագործման:

Գ Լ ՈՒ Խ 10

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՍՈՒՅՆ ՕՐԵՆՔԻ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ ԽԱՍՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Հոդված 36. Պատասխանատվությունը սույն օրենքի պահանջները խախտելու համար

1. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց կողմից սույն օրենքով սահմանված գեների շրջանառության կանոնները խախտելը առաջացնում է պատասխանատվություն՝ օրենքով սահմանված կարգով:

Գ Լ ՈՒ Խ 11

ԵՉՐԱՓՈՎԻՉ ՄԱՍ ԵՎ ԱՆՅՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 37. Եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթներ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2023 թվականի հունիսի 1-ից:

2. Սույն օրենքի 33-րդ, 34-րդ և 35-րդ հոդվածներն ուժի մեջ են մտնում պաշտոնական հրապարակումից երկու ամիս հետո և չեն տարածվում պետական ռազմականացված կազմակերպությունների ենթակայության տակ գտնվող հրաձգարանների վրա:

3. Չենքի տիրապետումը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների առկայության վերաբերյալ համապատասխան բժշկական հետազոտության արդյունքները բժշկական կազմակերպության կողմից Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն և էլեկտրոնային եղանակով ինքնաշխատ փոխանցելու նպատակով ծրագրային ապահովում իրականացնելու համար սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 6-րդ մասն ուժի մեջ է մտնում սույն օրենքի պաշտոնական հրապարակումից երկու տարի հետո:

4. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահից ուժը կորցրած ճանաչել «Չենքի մասին» 1998 թվականի հուլիսի 3-ի ՀՕ-246 օրենքը:

5. Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը տրված լիցենզիաներն ու թույլտվությունները շարունակում են գործել մինչև դրանցում նշված գործողության ժամկետների ավարտը:

6. Մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը տրված գեների արտադրության և առևտրի լիցենզիաների, գեներ ձեռք բերելու, պահելու, պահելու և կրելու, պահելու և օգտագործելու, գեների հավաքածու կազմելու և գեների հավաքածու ցուցադրելու թույլտվությունների գործողության ժամկետների լրանալը՝ առնվազն մեկ ամիս առաջ, իրավաբանական կամ ֆիզիկական անձինք կարող են դիմել համապատասխան լիազոր մարմին՝ սույն օրենքի

համաձայն լիցենզիաներ կամ թույլտվություններ ստանալու համար: Սույն մասում նշված լիցենզիաները կամ թույլտվություններն ստանալու համար ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձինք լիազոր մարմին են ներկայացնում մինչև սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելը տրված համապատասխան լիցենզիան կամ թույլտվությունը և պետական տուրքի վճարման անդորրագիրը:

6.1. Մինչև սույն օրենքով նախատեսված ենթաօրենսդրական ակտերի ընդունումը (*mutatis mutandis*) գործելու են կարգավորման նույն առարկան ունեցող ենթաօրենսդրական ակտերն այնքանով, որքանով դրանք իրենց էությամբ չեն հակասում սույն օրենքին:

7. «Չենքի մասին» 1998 թվականի հուլիսի 3-ի ՀՕ-246 օրենքի 20-րդ հոդվածով սահմանված կարգով գենքով պարզևատրված անձինք սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելուց հետո՝ երկու տարվա ընթացքում, պարտավոր են Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանություն ներկայացնել սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 11-րդ մասի 5-րդ կետով նախատեսված գենքի տիրապետումը խոչընդոտող հիվանդությունների և վիճակների բացակայությունը հավաստող բժշկական փաստաթղթեր և 7-րդ կետով նախատեսված հավաստագիր: Սահմանված փաստաթղթերը չներկայացնելու դեպքում գենքը Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանությունը մալում է և վերադարձնում տիրոջը:

(37-րդ հոդվածը փոփ., լրաց. 25.04.23 ՀՕ-128-Ն, փոփ. 16.01.24 ՀՕ-34-Ն)

Հանրապետության նախագահ

Վ. Խաչատուրյան

2022 թ. հոկտեմբերի 26
Երևան
ՀՕ-368-Ն

Պաշտոնական հրապարակման օրը՝ 27 հոկտեմբերի 2022 թվական:

Փոփոխման պատմություն

Փոփոխող ակտ	Համապատասխան ինկորպորացիան
18.04.2025, ՀՕ-97-Լ	05.10.2022, ՀՕ-368-Լ
12.04.2024, ՀՕ-178-Լ	05.10.2022, ՀՕ-368-Լ
16.01.2024, ՀՕ-34-Լ	05.10.2022, ՀՕ-368-Լ
13.07.2023, ՀՕ-268-Լ	05.10.2022, ՀՕ-368-Լ
16.12.2022, ՀՕ-475-Լ	05.10.2022, ՀՕ-368-Լ
25.04.2023, ՀՕ-128-Լ	05.10.2022, ՀՕ-368-Լ
01.03.2023, ՀՕ-100-Լ	05.10.2022, ՀՕ-368-Լ
23.12.2022, ՀՕ-606-Լ	05.10.2022, ՀՕ-368-Լ

Փոփոխված ակտ

Փոփոխող ակտ

Համապատասխան ինկորպորացիան